SF
489
R6
B61

ODE ISLAND REDS

AF

S. BIRD

HAGE & CLAUSENS FORLAG
J. FR. CLAUSEN

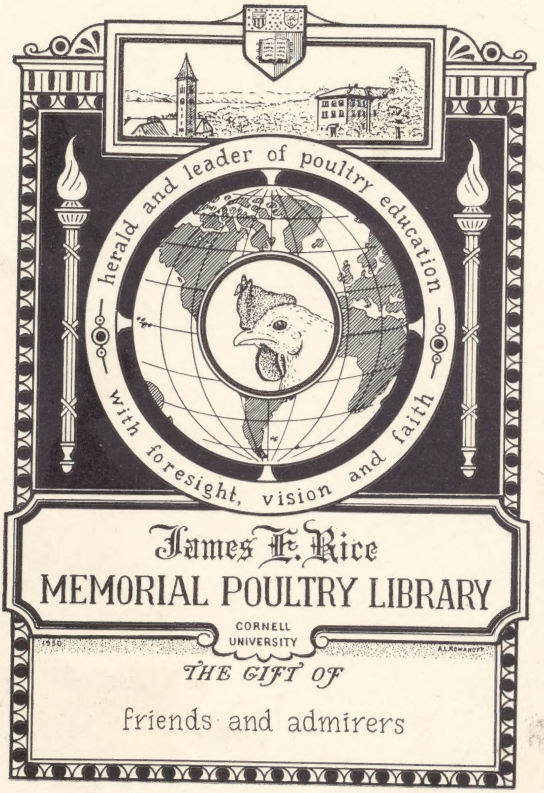

ALBERT R. MANN LIBRARY
NEW YORK STATE COLLEGES
OF
AGRICULTURE AND HOME ECONOMICS
AT
CORNELL UNIVERSITY

Cornell University Library
SF 489.R6B61
Rhode Island reds; deres oprindelse, udvi
3 1924 003 091 208
mann

51

RHODE ISLAND REDS

RHODE ISLAND REDS

DERES OPRINDELSE, UDVIKLING OG AVL

AF

S. BIRD

MED 47 ILLUSTRATIONER, ET KORT SAMT EN PLAN OVER ET HØNSEHUS

KØBENHAVN
HAGE & CLAUSENS FORLAG
J. FR. CLAUSEN
1925

SF
489
R6
B61
Balcony

E 8847

I KÆRLIGHED OG TAKNEMMELIGHED
ER DENNE LILLE BOG MIN
FADERS MINDE
TILEGNET.

COPYRIGHT 1925 BY HAGE & CLAUSEN,
COPENHAGEN

PRINTED IN DENMARK BY A/S OSCAR FRAENCKEL & CO.

INDLEDNING

Naar jeg paa Opfordring er gaaet til at skrive denne lille Bog om »Rhode Island Reds«, saa er det i Haab om, at en saadan samlet Oversigt over Racens Historie og Udredning af dens Oprindelse med de deraf naturligt udspringende Retningslinier for Avlen, maa kunne blive til Gavn for Begyndere, baade de der er, og alle de mange, der vil komme.

Det har syntes mig at være naturligt til de egentlige Raceafsnit at knytte Bemærkninger om Udrugning, Kyllingeopdræt, Fodring, Huse o. s. v., da alt dette dog maa siges at være Avlsarbejdets Fundament.

Til Lettelse for de Viderekomne, som maatte ofre et Par Timer paa Gennemlæsning af min Bog, og som deraf maatte faa Lyst til yderligere Studium, er bag i Bogen givet et Bibliogram over Værker, der kan anbefales hertil.

Jeg retter en hjertelig Tak til mine to tidligere Kolleger i Bestyrelsen for »Rhode Islands Klubben for København og Omegn«, Værkfører I. P. HANSEN og Malermester AAGE HANSEN, for den Hjælp, de har ydet mig, henholdsvis ved Udarbejdelsen af Tegningerne til Hønsehuset og ved Optagelse af Billeder. Ligeledes retter jeg en Tak til min Broder, V. E. BIRD, Esq., New London Conn., for det Billedmateriale og alle de Oplysninger, han har skaffet mig.

S. BIRD.

Rhode Island Bondegaard.

Begyndelse og Udvikling.

Langs det vældige nordamerikanske Fastlands Atlanterhavskyst flokker sig de oprindelige smaa Nyenglandsstater, mindst af dem alle er Rhode Island, og i et lille bitte Hjørne af denne lille Stat blev Rhode Island Racen til.

Fattig, stenet Jord er det, forladt af de oprindelige Nybyggerfamilier, som duede til noget, hele den stærke Slægt, hvis Forfædre under Kampe med Indianerne byggede deres Hjem, i Krigen under Washington tiltvang sig Frihed, og gennem indbyrdes Strid skabte sig Velstand. Denne haarde, dygtige Slægt, som blandt andet skabte Rhode Islandhønen, er nu borte, de drog vest paa til de store rige Stater, Hvedens og Majsens, Skovenes og Guldets Æventyrstater, eller ind til Byerne, bort fra de smaa Gaarde, med deres stenhegnede Marker og gamle kulturhistoriske Huse, byggede af Landets Ege-, Løn- og Kastanietræer, sparsomt møblerede med dejligt

Fattig, stenet Jord.

gammelt Indbo i samme Træsorter, og fyldte til Skorstenene af Minder og Tradition, de drog bort, fordi det var for fattigt, men vender nu tilbage som Amerikas Aristokrati, Bærere af de gamle Navne, af amerikansk Kultur, og amerikansk Tradition, de tilbagekøber deres Arvelod fra den nuværende, nyindvandrede Underklassebefolkning, og deres gamle Huse, Gaarde og Jord bliver deres Sommerhjem.

Om det for 75—80 Aar siden, endnu før de store California- og Oregonkaravaner drog Østens Folk mod Vest, var bevidst Stræben

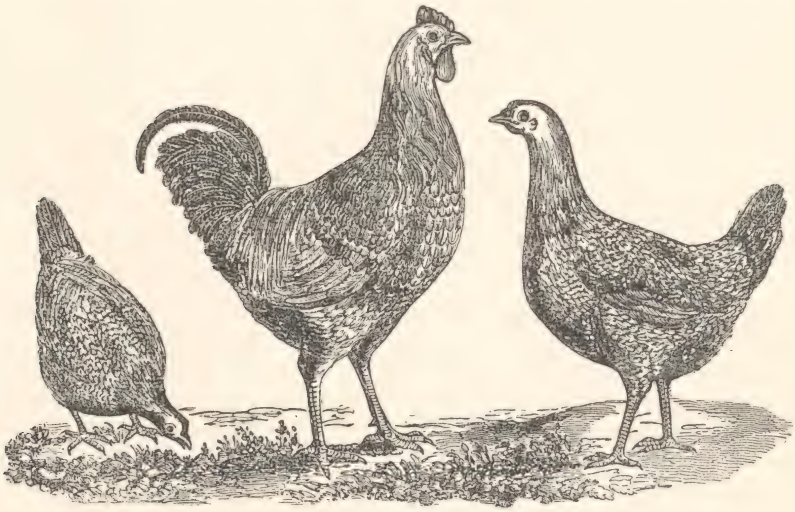

Cochin China Hane og Høner.

efter økonomisk Fordel, eller om det var Lune og Mode, der fik Rhode Island Statens Folk til at medgive deres Ostindiafarende Søfolk Bestillinger paa at hjembringe røde Haner, eller om denne Import oprindelig skyldtes en ren Tilfældighed, er nu ikke til at afgøre, nok er det, at blandt den festlige Fragt af Papegøjer, Kolibrier og Silketørklæder som kom i Land i Havnen ved New Bedford i 1846, var ogsaa den røde javanesiske Malay-Hane, som nu staar udstoppet i Søfartsmusæet i Salem Massachusets. Han brugtes til Avl i to Aar, og efterfulgtes af rødgule Kochins fra Bagindien, gule og hvide Shanghais, røde Chitagons fra Ceylon, røde Shakebags fra Siam, sortbrystede, røde Malayere og formodentlig af Haner af

saagodtsom alle mulige Varieteter og Krydsninger, blot de var at opdrive i røde Farvenuancer. Og da rødt før eller senere vil vise sig ialtfald i en eller anden Tone, og mere eller mindre der, hvor Høns lever under paradisiske Tilstandes fri Parring og Udvælgelse, saa er der al mulig Sandsynlighed for, at de hjembragte Haner repræsenterede alt det mulige og umulige, som fandtes i disse Jordens mest eventyrlige Lande. Ikke saa underligt da, at vi hver for sig nu og da har vore smaa, eventyrlige Sorger og Glæder i Form af Bitakker, Dobbeltkam, skraa Rygge, stejle Haler, plettede Løb, lyse Øjne og sort Underfarve, alt det, der gør, at vi ikke allesammen kan faa 13 Pokalvindere ud af hvert Læg Rugeæg.

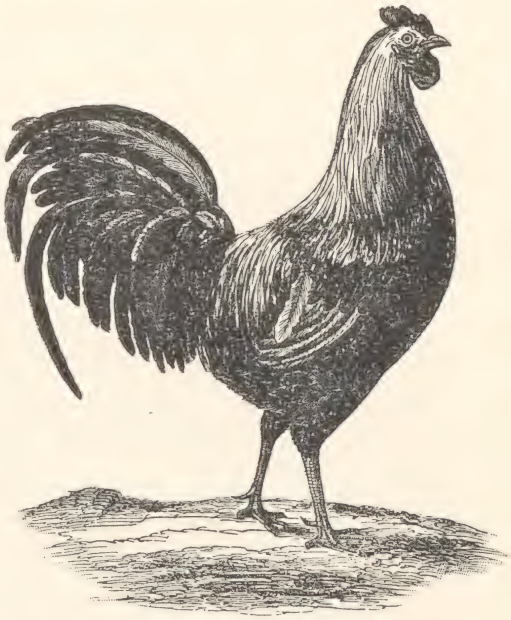

Shakebag Hane.

Fælles for saa godt som alle disse indførte Haner var deres Kamphanetype og alt, hvad dermed følger, og den Salem Hane var ingen Undtagelse.

Rød var han fra Hoved til Hale paa nær to hvide Slagfjer i venstre Vinge, med Malayernes lyse Øjne og Valnøddekam, fuldstændig sort Underfarve, udpræget Kamphane i Bygning og Holdning, haard af Fjer og fast i Kød, en Adelsmand paa godt og ondt.

Genkender De Arven fra vore Ahner, naar De gaar mellem Deres egne Høns?

Havde Formaalet været at opdrætte Udstillings- og Standardhøns, saa havde der nok været lettere Veje at gaa, men det var nu ikke givet de Yankeebønder at tænke paa Præmieuddelinger i Gothersgades Eksercerhus.

Det lidt, man ved fra de tidligste Tider, peger kun i Retning af Udbytte og Fortjeneste, vi har saaledes Beretningen om de to gæve

Fragtmænd Billy Trip og John Macomber fra Westport, der forhandlede Torvevarer i New Bedford, deres Interesse laa naturligt i at faa saa mange Æg som muligt af Høns, der tillige presenterede sig smukt i slagtet Tilstand, og enhver, der kender lidt til Kødkvali-

Rød Malay Hane.

teten paa en Kamphane og Livskraften hos en Førstekrydsning, forundrer sig ikke over, at de to Fragtmænd har haft saa meget Held med sig i deres Krydsningsforsøg med de røde Modehaner, at de udvidede deres Avl i en saadan Grad, at disse røde Høns for en Tid kaldtes »John Macomber Høns« eller »Trip Høns«.

Rød Malay Hane.

Men iøvrigt har Begyndelsen været ganske løs og tilfældig, blot en Modesag mellem Bønderne paa den lille Halvø, der ligger mellem Buzard Bugten Mass. og Narragansett Bugten R. I., men hvor udbredt og almindeligt herskende Moden har været i dette Distrikt,

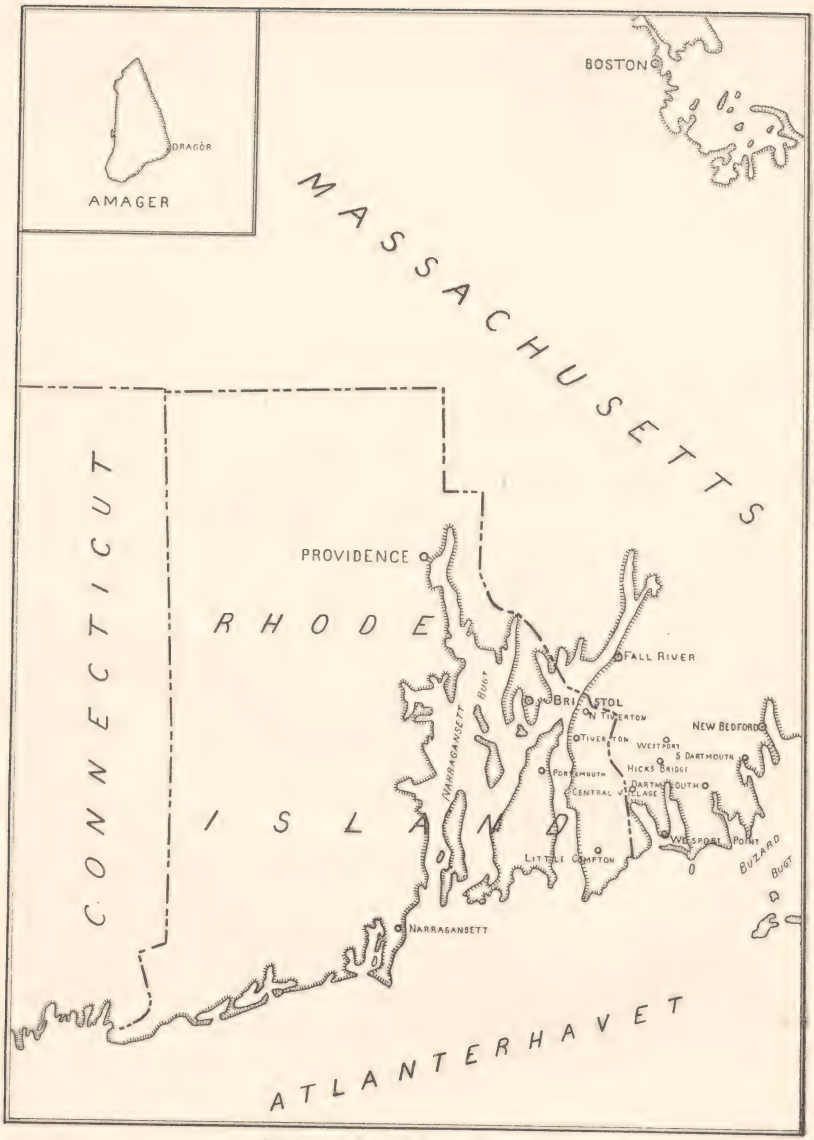

Kort over Staten Rhode Island.

fremgaar tydeligt af en Beretning fra Dr. Aldrich, den Mand som var mellem de første og dygtigste til at renavle disse Blandingshøns til en Race; han siger: »Rundt om Tiverton var de »Røde« ikke rosenkammede, men enkeltkammede og kaldtes hyppigere »Malayere« end »Rhode Island Reds«, og i dem var der ingen Antydning af Italienerblod. De rosenkammede Rhode Island Reds, som nu findes i Tiverton, kom fra »Little Compton«. I Westport saa de Røde italieneragtige ud, og der var sikkert rosenkammet Italienerblod i nogle af Flokkene. I Central Village fandtes baade rosen- og enkeltkammede, og der opdrættedes meget mellem Central Village, Hicks Bridge og Westport Point. I Little Compton fandtes ogsaa baade enkelt- og rosenkammede Rhode Island Reds. Jeg nærer ingen Tvivl om, at Rosenkammen kom fra den rosenkammede Shanghai Hane, og ikke fra hverken Wyandotter eller Italienere, tiltrods for, at disse sidste meget ofte tydeligt kunde skelnes, hvorimod der var meget lidt Spor af Wyandotter, og jeg er sikker paa, at Rosenkammen hos de Røde er ældre end Indkrydsning af Wyandotte- og Italienerblod, ialtfald i »Little Compton.«

Søger man de nævnte Navne efter paa Kortet er det pudsigt at lægge Mærke til, at hele Bevægelsen har været begrænset til en lille bitte Egn, ganske lokalt som mellem Ishøj og Rødovre.

Første Gang disse røde Bondehøns menes at have faaet Navnet Rhode Island Reds, var paa en Udstilling, som det sydlige Massachusets Fjerkræavlerforening afholdt i 1879 eller 1880. Et af Bestyrelsesmedlemmerne, en Mr. Jenny, udstillede nogle smukke, røde Høns, og da han blev spurgt, hvad de kaldtes og svarede, at de ikke havde noget Navn, blev han opfordret til at give dem en Benævnelse, hvortil han saa skal have sagt: »Lad os da kalde dem »Rhode Island Reds«, de røde Høns fra Rhode Island.« Om Beretningen er rigtig eller ikke, er forsaavidt ligegyldigt, men den har i altfald den indre Naturlighed som gør den sandsynlig, den samme Naturlighed, der mange, mange Aar senere fik »Den danske Rhode Island Klub«s nuværende Formand, Eyvind Elm, til at foreslaa, at vi her i Landet kaldte Racen »Amerikanske Røde«, en Betegnelse, som forresten blev foreslaaet i Amerika allerede i 1904, dengang Racen blev anerkendt ved Optagelse i den amerikanske Fjerkræavlerforenings officielle Standardbeskrivelse.

At Navnet ikke blev fastslaaet med Mr. Jennys Forslag, var jo at vente. Den tidligere nævnte Dr. Aldrich udstillede i 1891 baade i Rhode Island og Philadelphia under det betegnende Navn: »Gyldent Røde«. Den første Betegnelse er dog aabentbart hurtigt slaaet igen-

nem, og fra en Udstilling som afholdtes i 1895 i Providence af Rhode Island Fjerkræavlerforening, har man første Gang sikker og paalidelig Besked om, at Racen blev udstillet under Betegnelsen »Rhode Island Reds« af Mr. Richard V. Browning fra Natick Massachusets (et Par Mils Vej udenfor Boston).

Standard.

Fra nu af er vi, hvad Racens Historie angaar, paa fast Grund. Den amerikanske Rhode Island Klub blev dannet i Efteraaret 1898, og paa et Møde den 17. Januar 1901 blev den første Standardbeskrivelse udformet. Da det har sin dybe Interesse at se hvilke Fordringer, man dengang stillede til denne Race, som var opstaaet og eksisterede i Kraft af at være rød og af sine udprægede Nytteegenskaber, dengang da man havde Striden og Kampen for Dannelsen og Anerkendelsen af Racen ind paa Livet af sig, gengiver jeg denne første Standardbeskrivelse i Oversættelse.

Form. Formen hos begge Køn skal være i Overensstemmelse med den almindelige Opfattelse af Formen hos amerikanske Racer, uden derfor at have den karakteristiske Kontur hos Plymouth Rocken eller Wyandottens bløde Kurver. Brystbenet skal være langt, og øjensynlig Livskraft er lige saa vigtig som Hensynet til Formen.

Kam og Hagelapper skal være af Middelstørrelse.

Hovedet skal være middelstort og middelbredt og der skal tages Hensyn til godt Forhold mellem Hovedprydelserne. To Arter af Kam anerkendes — Enkeltkam og Rosenkam — og disse Former skal avles som særskilte Arter. Lobene skal være fri for Dun eller Fjer, stærke og velskabte baade i Form og Længde.

Farve. Hanens Fjerfarve skal overalt være glansfuld eller dybrød, undtagen hvor den brydes af sort, hos begge Køn i Hale og de underste Faner af Vingernes Slagfjer, samt hos Hønerne af ganske faa smaa, sorte Prikker paa Halsbehænget. Underfarven skal være rød, laksfarvet eller gul. De egentlige Halefjer og de to store Seglfjer skal være sorte eller grønlig sorte.

Hønens Fjerdragt skal være af en lysere Farve end Hanens, Overfarven skal være klar rødlig og Underfarven fri for Skiferfarve eller Smuds. De egentlige Halefjer skal være sorte.

Kam, Hagelapper og Øreskiver skal være af den kraftige, røde Farve, som er Udtryk for Sundhed.

Øjnene skal være røde.

Farven paa Løb og Tæer skal være gul eller rødlig gul, men Forsiden af Løbene og Tæernes Overside maa være rødligt hornfarvede. Næbet skal være gult eller rødligt hornfarvet.

Bemærkning. Da denne Races Opdrættere betragter det som deres særlige Maal at bevare Livskraften og Æglægningsevnen, fremfor at stræbe efter lydefri Fuldkommenhed i Farve, er Sort tilladt som angivet, og den gradvise Afblegning i Farven paa den voksne Hønes røde Fjerdragt, som naturligt følger med rig Æglægning, er det ikke tilladt at straffe paa Udstillingerne.

Standardvægt. Hane 3450 Gr. Høne 2750 Gr. Unghane 2750 Gr. Hønneke 2100 Gr.

Diskvalifikationer. Svaghed, fuldstændigt hvide Øreskiver, skæv Hale, Fjer paa Løb eller Tæer, skæv Ryg eller Næb og Hængekam.

Denne Standardbeskrivelse, saa klar i sin Hævdelse af Racens Nytteværdi, men saa vag navnlig i sin Formbeskrivelse blev allerede ændret og navnlig meget stærkt specificeret i 1903. Bl. a. findes en Bemærkning om, at Dunene ikke maa være cochinagtige. Med denne ændrede Standard søgte Klubben »Den Amerikanske Fjerkræavlerforening«s Anerkendelse, hvilken ogsaa gaves i Januar 1904. Klubbens Standardtekst blev en Del revideret, og navnlig indførtes en Bemærkning om, at Dun paa Løb og mellem Tæer var tilladt, naar disse ikke udartede til at blive Fjer, og Ryggen beskrives som næsten vandret. Man opnaaede med denne Tekst en overmaade præcis og klar Beskrivelse af baade Type og Farve, men den særlige Pointering af Nytteværdi, Sundhed og Livskraft glemte man. Der gjordes et Forsøg paa ogsaa at faa en ærtekammet Varietet anerkendt, hvilket dog ikke lykkedes. Da hele det amerikanske Standardværk blev revideret i 1910, blev Dun paa Løb og Tæer diskvalificerende og Ryggen forlangtes vandret, men iøvrigt bibeholdtes praktisk talt den samme Beskrivelse, indtil den i 1922 fik den Form, som den nu har.

Da den i »Fælles nordisk Standard« optagne Beskrivelse afviger en Del fra den amerikanske, og jeg mener, at det har sin store Interesse at vide, hvorledes man i Racens Hjemland ser paa den, gengiver jeg den nugældende amerikanske Beskrivelse i Oversættelse.

Standardbeskrivelse.

Almindelig Bestemmelse. Ved Bedømmelse skal der tages særligt Hensyn til Standardvægt og rigtig Størrelse. Det er udtrykkelig

forbudt at være overbærende overfor mindre Afvigelser paa disse to Punkter, da dette i høj Grad er uretfærdigt og skadeligt baade for Dommere, Udstillere og Fjerkræsagen i det hele taget, og mange Gange vil kunne berøve omhyggelige og værdige Opdrættere de dem retteligt tilkommende Præmier.

Anvisninger for Dommere.

Vægt. Ethvert Dyr skal dømmes i Henhold til Standardvægten, dog maa Bestemmelsen om Diskvalificering ikke anvendes paa Ungdyr før 1. December. For hver 450 Gram under Standardvægten fradrages 2 Points, og forholdsmæssigt ved andre Afvigelser. Dog skal 112 Gram = $^1/_2$ Point være mindste Afvigelse, hvormed der regnes, og mindre Afvigelser regnes derfor det udstillede Dyr tilgode.

(Advarsel). Vægtbestemmelsen maa ikke forstaas saaledes, at et lille, men overfedt Dyr falder ind under Standardens Idé. Størrelse og Vægt skal staa i Forhold til hinanden, saa Standarddyrets ideelle Type og Form bevares.

Størrelse bestemmes ved Sammenligning mellem de udstillede Dyr.

Bedømmelseskort er ugyldige, saafremt Dommeren har signeret dem uden at have dømt efter Standardens Vægtbestemmelser, uanset Aarstiden.

Fjerenes Kvalitet er afhængige af deres Størrelse, Form og Sammensætning. Fjerenes Størrelse og Form indvirker ikke alene paa Dyrenes Formtype, men ogsaa paa deres Farvetype, og Fjerenes Bygning er bestemmende for hele Fjerlagets Kvalitet. Hvor Standardteksten beskriver Fjerenes Størrelse, skal Dommere dømme og vurdere denne Egenskab i Forhold til Fjerenes øvrige Virkning. Naar Fjerdimention er beskrevet under Racens Farve, skal dette iagttages under Formbedømmelsen. Dommere skal gøre sig fortrolig med Fjerkvalitet (se Definitionen af Fjer).

Kalkben. Et Dyr maa ikke faa første Præmie, naar dets Løb eller Tæer er saa vansirede af »Kalkben«, at dette skjuler eller har ødelagt deres Farve.

Vingernes Farve. Ved Pointsfradrag for Vingernes Farve, inddeler man Vingerne i tre Afsnit, saaledes at Forkanten, Skulder og Vingedækker har en Værdi af 2 Points, de ti store Svingfjer og deres Dækfjer 2 Points, og de ti smaa Svingfjer 2 Points, og ved Bedømmelse af hver Del maa denne Ansættelse ikke overskrides.

Snyderi er at forstaa som »Anvendelse af Kunstgreb, der har til Hensigt øjensynligt at give Dyret en Værdi, som det ikke naturligt er i Besiddelse af«. De nedenfor nævnte Handlinger er »Snyderi«, som udelukker et Dyr fra Bedømmelse. Tydeligt at bøje eller knække Seglfjer eller Halefjer; at krølle eller bøje Sadelfjer; Tegn paa kunstig Farvning af Øreskiver, Ansigt, Næb, Løb, Tæer eller Fjerdragt; Fjernelse af hvidt fra Øreskiver eller Ansigt; Tegn paa, at det har været Hensigten at skjule Fejl der diskvalificerer; Fjernelse af Fjer eller fjerlignende Vækst (Huller) paa Løb eller Tæer; at beskære, studse eller mishandle nogen Del af Dyret; at udsætte Dyret for nogen Handling, der afgjort har resulteret i, at gøre Fjerdragtens Farve dybere, blødere, forstærke eller ændre den. Fjerlagets Udseende og Tilstand skal i sig selv afgive tilstrækkeligt Vidnesbyrd til at retfærdiggøre, at Dommeren foretager det her omhandlede Skridt.

Bedømmelse. Dommere skal omhyggeligt bedømme hver enkelt Del af Dyret i Overensstemmelse med Pointsskalaen, og ikke lade Farve alene ,eller en enkelt eller faa Dele faa afgørende Indflydelse paa Afgørelsen. Den overvejende Betydning af typisk Form maa stadig erindres, samtidig med at hver Dels Farve tilbørlig bedømmes, derunder ogsaa Underfarven.

Undersøges i Haanden skal alle Dyr, undtagen de, der allerede i Buret viser aldeles tydelige Mangler.

Vægtdiskvalificering. Dyr, der efter 1. December vejer under Diskvalificeringsvægt, maa overhovedet ikke bedømmes.

Standardstørrelse bedømmes ved Sammenligning mellem de udstillede Dyr, og nøje Hensyntagen til Standardvægten. Naar et Dyr ikke op paa eller overskrider det den Størrelse, der staar i Forhold til Type og Form, skal det straffes stærkt i Points.

De økonomiske Egenskaber ved standardavlede Høns.

Standardavlede Høns har praktisk Betydning, fordi de fleste Racer producerer Æg, Kød eller begge Dele med mere økonomisk Fordel end Blandingshøns. Formaalet med vor Standard er at fastslaa den ideelle Type, som ikke alene er den smukkeste og mest harmoniske, men ogsaa den nyttigste og mest produktive.

Opdrætterne har ikke Raad til at opofre Racens økonomiske Egenskaber. Det er af Betydning, at han bevarer dens karakteris-

tiske Størrelse, Type og Farve, og allermest har det Betydning, at han bevarer dens sunde Konstitution, der er den nødvendige Forudsætning for, at Størrelse, Type og Farve skal kunne udvikles til den højeste Grad af Fuldkommenhed.

Det paalægges Dommere at gøre sig fortrolig med den for en nyttig og produktiv Høne typiske Kropsform, og fuldt ud tage Hensyn til disse fundamentale Ejendommeligheder ved Kropstype, der er uundværlige, naar Nytte og Produktion skal holdes saa højt, som foreneligt er med sand Racetype.

Dommere skal bedømme ikke alene det Ydre, som i nogen Maade er afhængig af Fjerlagets Udvikling, men ogsaa i Haanden undersøge hvert Dyr for at erkyndige sig om den virkelige Kropsform, saaledes som den er ifølge selve Skrogets Facon.

Forlanges det, at Ryggen skal være bred, skal Dommeren med Haanden undersøge, om selve Skroget er bredt, forlanges »Ryggen bred i hele sin Længde«, saa skal Skroget ogsaa virkeligt være bredt, ikke alene over Skuldre og Hofter, men ogsaa fra Hofter til Hale, og en Høne, der udpræget snævrer ind fra Hofter til Hale, er lige saa mangelfuld som om den var smal over Sadelen. Med andre Ord, naar en Standard forlanger bred Ryg i sin fulde Længde, gælder det Skroget (eller Kropsform) saavel som Fjerdragten (eller Typeform).

En stor og rummelig Bagkrop er nødvendig for, at Fordøjelsesorganerne kan naa den Grad af Udvikling, som betinger en hurtig Fordøjelse af de store Mængder Føde og Næringsværdier, der muliggør stærk Æglægning. Det paalægges derfor Dommere, at de skal undersøge Dyret i Haanden, og saaledes bestemme Dybden og Rumfanget af Bagkroppen, og som en bekvem Maade, hvorpaa dette kan ske, anbefales det Dommere at lægge Tommelfingeren paa Hoftebenet, og derefter med Haandfladen og de øvrige Fingre maale Kropsdybden ned langs Flanken til Brystbenet lige bag ved Løbene. Et Skrog, der paa denne Maade bestemmes som værende mangelfuldt, skal bedømmes som værende af utilfredsstillende Form, naar Standarden forlanger, at Kroppen skal være »dyb og rummelig«.

Naar vor Standard forlanger, at Hovedet skal tyde paa Styrke og Kraft, naar den forlanger glat Ansigt, klart fremstaaende Øje, kraftige Ben eller lige Tæer, saa maa det erindres, at disse Fordringer opstilles, fordi de paagældende Egenskaber er Udtryk for praktiske, økonomiske Værdier.

Almindelige Diskvalificeringsbestemmelser.

Dyr, som i al Almindelighed synes uværdige til at bedømmes eller som mangler Racepræg, eller som er gjort til Genstand for Snyderi eller Forsøg paa Snyderi, skal diskvalificeres.

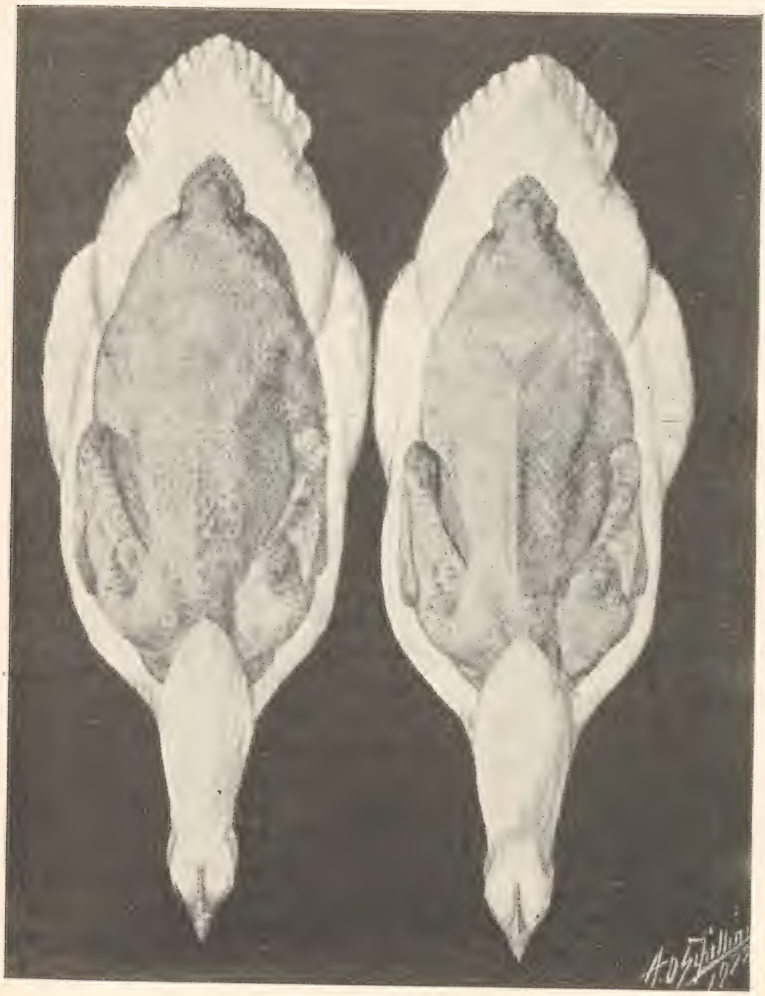

Forhold mellem Kropsform og Fjer. Viser Ryggens Bredde.
Højre: Ryg bred i hele sin Længde (god). Venstre: Ryg smal bagtil (daarlig).

Endvidere Dyr med
Næb: Vanskabt Næb.
Ryg: Skæv Ryg.

Forhold mellem Kropsform og Fjer. God Type af Italiener-Høne. God Ryg. Smuk Halestilling. God Kropsdybde. Godt Bryst. God Bagkrop.

Vinge og Hale: Stækkede Vinger (gælder baade ti store og ti smaa Svingfjer). Hængende Vinge. Kløftet Vinge (Vinge saaledes vanskabt, at der viser sig en Kløft mellem sidste store, og første

lille Svingfjer). Vrangtvoksede Fjer i Vinger eller Hale. Fuldstændig Mangel paa Halefjer. Tydelig skæv Hale. Tydelig Stejlhale (længere fremad end lodret).

Forhold mellem Kropsform og Fjer. Daarlig Type af Italiener-Høne. Ryggen skraaner. Stejlhale. Kroppen uden Dybde. Brystet fladt. Bagkroppen uden Fylde.

Vægt: Dyr, der er 900 Gram eller mere under Standardvægt.

Kam: Overhængende Kam (faldende under vandret Linie fra det Punkt, hvor Ombøjningen begynder). Rosenkam, der vælter

saa meget over (falder under vandret Linie fra Hovedskallen) eller er saa stor, at den generer Synet. Kamtype, der ikke hører Racen til. Dobbeltkam. Sidetakker paa Enkeltkam. Manglende Spids paa Rosenkam.

Hoved: Emaillehvide Ørelapper (ikke at forveksle med Bleghed).

Løb og Tæer: Fjer, Stabbe eller fjerlignende Vækst paa Løb, Fødder eller Tæer, eller utvivlsomme Tegn paa, at saadan Vækst er blevet fjernet. Dun eller Fjer paa Hælen, som ikke er sammenhørende med Laarenes Fjer. Fjernelse af Fjer eller Dun fra Hælen. Svømmehud. Mere eller mindre end fire Tæer.

Farve: Løb eller Tæer med anden Farve end gul eller rødlig Hornfarve. En eller flere fuldstændig hvide Fjer, der kommer tilsyne i Overfarven. (Endskønt Graden af den gule Farve, og Tidspunktet for Fældningen har Betydning og Værdi for Sorteringen af Hønsene, saa er dette dog i høj Grad afhængigt af Arten og Mængden af Foderet, saavel som af de øvrige Livsbetingelser, og ikke henhører til Raceejendommeligheder. Mange af de ved Sorteringen anvendelige Regler bør ikke forveksles med Bedømmelse).

Bemærkninger: Saafremt der er Tvivl i noget Diskvalificeringsspørgsmaal, skal det afgøres til Dyrets Fordel.

Straffepoints.

Ved Bedømmelse skal Dommere anvende følgende Pointsfradrag for de mere almindelige Fejl.

	Points
Kam: Frostbidt Kam	½ til Maksimum
For mange eller for faa Takker paa Enkeltkam for hver Tak	½
Fingeraftryk, ikke under	1
Naar Kammens Blad vender udad	½ til 1
Grov Kam	½ - 1
Grov, uregelmæssig, udhulet Midte, for stor eller daarlig formet Rosenkam, for hver Fejl	½ - 2
Mere end een Spids bag paa Rosenkam	1½
Hoved: Grove Hagelapper	½ - 1
Farvefejl i Øjne, for hvert	½ - 1
Manglende Øje	1½
Beskadiget Øje, som har bibeholdt sin Form	½ - 1

	Points
Vinger: Manglende Svingfjer (baade ti store og ti smaa) eller Dele deraf	1 - 2
Afbrækket Svingfjer (baade store og smaa)	½
Hale: Mangel paa Seglfjer	1½
Mangel paa en eller flere af Halefjerene for hver	1
Naar Halen ikke har naaet mere end ¾ Længde	1
Naar Halen ikke har naaet mere end ½ Længde	2
Naar Halen ikke har naaet mere end ¼ Længde	3
Løb og Tæer: Hver skæv Taa	½ - 1
Hver manglende Spore	½
Hver dobbelt Spore	½
Hver veludviklet Spore paa Høner	½
Misdannelse: Skævt Brystben	½ - 2
Fjerlagets Farve: Messingfarve, for hver Del af Dyret, hvor det findes	1 - 2
Mat Farve, for hver Del af Dyret, hvor det findes	½
Melet Farve, for hver Del af Dyret, hvor det findes	½ - 2
Lyse Skaftstriber, for hver Del af Dyret, hvor det findes	½ - 1½
Skiferfarve i Underfarven, for hver Del af Dyret hvor det findes	½ - 1½

Pointsskala.

	Points
Ligevægt	4
Vægt	4
Tilstand	4
Kam	6
Næb — Form 2, Farve 2	4
Hoved — Form 2, Farve 2	4
Øjne — Form 2, Farve 2	4
Hagelapper Form	2
Øreskiver — Form 2, Farve 2	4
Hals — Form 4, Farve 6	10
Vinger — Form 4, Farve 6	10
Ryg — Form 5, Farve 5	10
Hale — Form 5, Farve 5	10
Krop og Dun — Form 5, Farve 3	8
Bryst — Form 5, Farve 5	10
Løb og Tæer — Form 3, Farve 3	6
	100

Rhode Island Red Standard.

Enkelt- og Rosenkammet. Rhode Island Red er en smuk og nyttig Race, som særlig udmærker sig ved en vandret baaret, aflang Krop, og en rig glimrende rød Fjerdragt. Racen skabtes og har været meget avlet for sin udprægede Nytteværdi, i tre Fjerdedele af et Aarhundrede i Rhode Island og det sydlige Massachusetts mellem Narragansett Bugten Rhode Island og Buzard Bugten Massachusetts.

Racen har faaet Navn efter Staten Rhode Island, hvor den skabtes ved at krydse Kamphøns og Asiatiske Høns ind paa de oprindelige Landhøns.

Fjerdragten hos begge Arter er ens i alle Henseender og skal være rig rød, undtagen hvor der forlanges sort. Hanens Halsbehæng, Skuldre, Ryg og Sadelbehæng skal være meget glansfuldt, rigt, glimrende rødt, for at opfylde Standardens Krav. Jo mindre Afvigelse der er mellem Halsbehæng, Skuldre, Ryg, Bryst og Krop des bedre, eftersom der tilstræbes en ensartet Farve, som harmonerer overalt paa Dyret. Farven maa paa den ene Side ikke være saa lys rød, at den nærmer sig Orange, ej heller saa mørk rød, at den bliver brunlig eller violet. En enstonig rig, glimrende rød Farve er at foretrække.

Standardvægt. Hane: 3.900 Gram. Høne: 3.000 Gram. Unghane: 3.450 Gram. Unghøne: 2.550 Gram.

Hanens Form.

Kam: Enkeltkam. Middelstørrelse, slutter tæt til Hovedet, fuldstændig lige og opret, med fem regelmæssige og veludviklede Takker, de forreste og bageste mindre end de midterste; af anselig Tykkelse ved Roden, Bladet glat, skraanende let bagover, dog uden at følge Hovedformen for nøje.

Rosenkam. Lav, ligger fast paa Hovedet, oval, uden udhulet Midte, Overfladen besat med smaa runde Dopper, løbende ud i en Spids bagtil, der skraaner let bagover, dog uden at følge Hovedformen for nøje.

Næb: Middellangt, let krummet.

Hoved: Middelstort, holdt vandret og let fremad, Ansigtet glat.

Øjne: Store, ovale, fremstaaende.

Hagelapper: Middelstore, lige lange uden Folder eller Rynker.

Øreskiver: Aflange, veludviklede, glatte, forholdsvis af Størrelse som øvrige Hovedprydelser.

Hals: Middellang. Behæng rigeligt faldende ned over Skuldrene, ikke for tæt i Fjerlaget.

Vinger: Af god Størrelse, tæt sammenfoldede, holdt vandret, ti store og ti smaa Svingfjer, brede, delvis dækkende hinanden i naturlig Rækkefølge, naar Vingen er foldet. (Se Anvisninger for Dommere).

Ryg: Lang, bred i hele sin Længde, vandret, med ganske let, konkav Svejning mod Halen. Sadelfjerene, middellange, middelbrede, rigelige.

Hale: Middellang, godt spredt, holdt i en Vinkel af 40° over vandret, saa den tilsyneladende forøger Dyrets Længde. Seglfjer middellange, krummer lidt ud over Halefjerene, smaa Seglfjer, og Haledækkerne middellange, godt dækkede af bløde Fjer, Halefjerene delvis dækkende hinanden.

Krop og Dun: Krop. Lang, bred, temmelig dyb, lige, godt fremadbaaret, saaledes at Kroppen faar et langagtigt Udseende; Fjerene ligger tæt til Kroppen, Bagkroppens Dun middel.

Bryst: Temmelig dybt, fuldt, godt rundet.

Løb og Tæer: Løb, middellange, godt rundede, glatte, stillede med god Afstand imellem dem. Tæer, middellange, lige, spredt godt fra hinanden.

Hønens Form.

Kam: Enkeltkam. Middelstørrelse, slutter tæt til Hovedet, fuldstændig lige og opret, med fem regelmæssige og veludviklede Takker, de forreste og bageste mindre end de midterste.

Rosenkam. Lav uden udhulet Midte, ligger fast paa Hovedet, meget mindre end Hanens og smallere i Forhold til Længden, besat med smaa Dopper, endende i en lille kort Spids bagtil.

Næb: Middellangt, let krummet.

Hoved: Middelstort, holdt vandret og let fremad, Ansigtet glat.

Øjne: Store, ovale.

Hagelapper: Middelstore, lige lange, regelmæssigt buede.

Øreskiver: Aflange, veludviklede, glatte, forholdsvis af Størrelse som øvrige Hovedprydelser.

Hals: Middellang, temmelig tæt befjedret.

Vinger: Temmelig store, tæt sammenfoldede, Forkanterne godt dækkede af Brystfjerene, Svingfjerene holdt næsten vandret, de ti store og ti smaa brede og delvis dækkende hinanden, naar Vingerne er foldede.

Ryg: Lang, bred i hele sin Længde, vandret.

Hale: Middellang, temmelig godt spredt, i en Vinkel af 30° over vandret, Halefjerene brede og delvis dækkende hinanden.

Krop og Dun: Krop. Lang, bred, temmelig dyb, lige, godt fremadbaaret, saaledes at Kroppen faar et langagtigt Udseende. Fjerene ligger tæt til Kroppen. Bagkroppens Dun middel.

Bryst: Temmelig dybt, fuldt, godt rundet.

Løb og Tæer: Den frie Del af Laaret af Middellængde, godt dækket af bløde Fjer, Løb middellange, godt rundede, glatte, Tæer, middellange, stærke, lige, spredt godt fra hinanden.

Hanens Farve.

Kam, Ansigt, Hagelapper og Øreskiver: Klart røde.

Næb: Rødlig Hornfarve.

Hoved: Fjerlag. Glimrende rødt.

Øjne: Rødlige, rødbrune.

Hals: Rigt glimrende rødt Fjerlag, paa Halsens Forside rigt rødt.

Vinger: Skuldre. Rigt, glimrende røde; Vingedækkerne røde; første ti Svingfjer, øverste Faner røde, nederste Faner sorte med en smal Kantning af rødt, ikke mere end hvad der er nødvendigt for at forhindre det sorte i at synes, naar Vingen er foldet i naturlig Stilling; Dækfjerene til ti første Svingfjer, sorte med røde Kantninger, ti mindre Svingfjer, underste Faner røde, og denne Farve fortsætter sig rundet om Spidsen af Fjerene, tilstrækkeligt til at de synlige Vingespidser af de sammenfoldede Vinger fremtræder røde, og til en rød Kantning bredende sig i de kortere af disse Fjer, de resterende Dele af dem er sorte. Fjerene nærmest Kroppen er røde paa Overnaden, saaledes at Vingen, naar den er foldet i naturlig Stilling, er af en harmonisk rød Farve.

Ryg: Rigt glimrende rødt.

Hale: Halefjerene sorte; Seglfjerene sorte eller grønlige sorte; Haledækfjerene væsentligst sorte, røde eftersom de nærmer sig Sadelen.

Krop og Dun: Rigt rødt.

Bryst: Rigt rødt.

Løb og Tær: Rigt gule, eller rødligt hornfarvede. En Linie af rød Farve ned ad Løbenes Sider, fortsættende sig til Taaspidserne er ønskelig.

Fjerdragten: Overfladen. Rigt rødt, undtagen hvor der fordres sort, uden Skaftstriber eller melet Udseende. Jo mindre Modsætning der er mellem Skuldre, Ryg, Halsbehæng og Bryst des bedre. En harmonisk Nuancering overalt er ønskelig. Dyret skal være saa klar i Farven, at denne har et glinsende Udseende.

Underfarve: Overalt rød. (Se Definitionen af Fjer).

Hønens Farve.

Kam, Ansigt, Hagelapper og Øreskiver: Klart røde.

Næb: Rødlig Hornfarve.

Hoved: Fjerlag. Glimrende rødt.

Øjne: Rødlige, rødbrune.

Hals: Rigt rød, let plettet med sort, dog kun paa Spidserne af de laveste Halsfjer, Fjerene paa Halsens Forside rigt røde.

Vinger: Skuldre. Rigt glimrende røde, Vingedækkerne røde; første ti Svingfjer, øverste Faner røde, nederste Faner sorte med en smal Kantning af rødt, ikke mere end hvad der er nødvendigt for at forhindre det sorte i at synes, naar Vingerne er foldet i naturlig Stilling; Dækfjerene til 10 første Svingfjer sorte med røde Kantninger; ti mindre Svingfjer, underste Faner røde, og denne Farve fortsætter sig rundt om Spidserne af Fjerene, tilstrækkeligt til at de synlige Vingespidser af de sammenfoldede Vinger fremtræder røde, og til en rød Kantning om de øverste Faner, denne Kantning bredende sig i de kortere af disse Fjer, de resterende Dele af dem er sorte. Fjerene nærmest Kroppen er røde paa Overfladen, saaledes at Vingen, naar den er foldet i naturlig Stilling, er af en harmonisk rød Farve.

Ryg: Rigt rød.

Hale: Sort, om de to øverste Fjer tillades en rød Kantning.

Krop og Dun: Rødt.

Bryst: Rigt rødt.

Løb og Tær: Rigt gule, eller rødligt hornfarvede.

Fjerdragten: Overfladen. Rigt ensartet rødt, undtagen hvor der fordres sort, uden Skaftstriber eller melet Udseende.

Underfarve: Overalt rødt. (Se Definitionen af Fjer).

Fjer.

Fjer dannes af et tydeligt Skaft med en Fane paa hver Side. Fjerkvaliteten afhænger af Størrelsen og Sammensætningen. Glat, haard Kvalitet faas, naar Straalerne i Fanen fuldstændigt er haget sammen (synlige Del, Fjer). Naar der er færre af de smaa Hager paa Straalerne, er Fanen løs, delt, gennemsigtig eller kruset; (usynlige Del, Dun). (Se Fjerkvalitet under Anvisning for Dommere).

Vejning.

Dommere har Ret til at forlange et hvilket som helst Dyr vejet.

Fejøcentrets Hane og 2 Høner, importeret fra Amerika.

Den stærke Vægt, som i denne Standardbeskrivelse er lagt paa Hensynet til Nytteværdien, er det nye, som er kommet til ved Revisionen i 1922. Det havde nemlig vist sig, at de meget store Vanskeligheder, hvormed det var forbundet at opfylde de strenge Krav til Type og Farve i 1904 og 1910 Standardteksterne, som næsten uforandrede gaar igen i 1922 Teksten, havde ført til, at man i stor Udstrækning lod Nytteværdien skytte sig selv, det er jo nu engang saaledes, at man vælger fortrinsvis at sætte over Gærdet, hvor det er lavest, og kan man høste Hæder, Udmærkelser og Fortjeneste

Udpræget Livskraft og Avlsværdi. Manglende Livskraft og ringe Avlsværdi.
Efter Bittenbender.

med udelukkende smukke Dyr, saa er dette nemmere end at gøre det med smukke og nyttige Dyr.

Verden vender altid tilbage til sit Udgangspunkt, som Regel blot en Spiralgang højere oppe, heldigvis, og den nugældende Standard er da ogsaa den allerførste gamle Standard om igen, blot meget mere streng og fyldig i Kravene til baade — og.

Sammenligner man nu denne amerikanske Standard med den, vi har i den »Fælles Nordiske«, saa springer Forskellighederne straks i Øjnene. Den amerikanske er meget mere fyldig, skarp og klar i Kravenes Udformning, særlig giver dette sig Udtryk i Pointsskalaen, men navnlig er alt det, der nu for Amerikanerne er blevet Lovbud om Nytteværdiernes Medregnen i Bedømmelsen, for os endnu kun Løfteparagraffer, ja end ikke det, de er ikke mere end Ønskeparagraffer. Hæder og Ære være den »Fælles Nordiske«s gamle Forfatter, at han har den Friskhed, der hører til for at være et Hestehoved forud for sin Tid, og man maa kun ønske ham, at han snarlig maa faa Lov til at revidere sin Bog saaledes, at hans nuværende Ønskeseddel kan blive ændret til Lovbud.

Vi skal nødigt naa til, at det bliver altfor almindeligt at opdrætte dejlige Fjerbolde til Udstillingerne og fælt udseende Nyttedyr til Æglægningskonkurrencerne, saadan som man gør det de fleste Steder i England.

Forsøgslaboratoriet har udsat en Præmie for den bedste Stamme Æglæggere, som tillige er gode Udstillingsdyr; dette er et Skridt i den rigtige Retning, og meget bedre end at give Præmie til det enkelte, isolerede, højstydende Dyr, hvilket er direkte vildledende og demoraliserende, men det er mit Haab, at »Danmarks Fjerkræavlerforening« inden altfor længe vil støtte Laboratoriet ved at udforme sin Standard i Overensstemmelse med Pedersen - Bjergaards Ønsker, saa vil vi være der, hvor vi skal være.

Fejøcentrets amerikanske Hane.

Videre Udbredelse.

I 1901 indførtes Racen til England og i 1902 til Tyskland, og det er ganske lærerigt at kende den meget forskellige Udvikling, Racen har faaet i disse to store, indflydelsesrige Lande. Det ene Sted næsten ødelagt af den i Englænderne inkarnerede Sportsaand, det andet Sted totalt ruineret — i alt Fald som Rhode Island Reds betragtet — gennem den samme Trang til national Hævdelse, der lavede skikkelige, lille Sønderborg til Sonderburg.

Til at begynde med var denne »røde« Race udsat for megen Spot i England, navnlig paa Grund af dens overvejende gule Høner, og den spaaedes af fremragende engelske Fjerkræfolk en krank Skæb-

ne, men Racens Forkæmpere holdt ud og dannede i 1909 »The British Rhode Island Red Club« med en forkortet amerikansk Standardtekst som Avlsrettesnor. Ved afholdte Skuer i 1910 udstilledes henholdsvis 116 og 136 Numre; men Dyrene synes at have været baade mindre og ikke saa ensfarvede, som de samtidige amerikanske Dyr. Disse Mangler er der imidlertid meget grundigt raadet Bod paa op gennem Aarene, og engelske Dyr er nu — baade hvad Type og Farve angaar — snarere gaaet videre end Amerikanerne ønsker det, idet Standardfordringen om Halens forskellige Vinkler over vandret for det meste faar Lov at sove, og Ryggen gøres abnormt lang i Udseende ved en fuldstændig vandret baaret Hale hos begge Køn, og samtidig er Farven efterhaanden blevet gjort mørkere, saa den fra rød for det meste er blevet først kastaniebrun, saa mahognibrun og nu almindeligst er chokoladebrun. Desværre er den haarde faste Fjerkvalitet samtidig sat overstyr. Baade Fjer og Dun er blevet længere og løsere, hvilket selvfølgelig hjælper med til at gøre Farven dybere og blødere, men dette opnaas desværre kun paa Bekostning af Nytteværdien, og den Bevægelse, som Amerikanerne modarbejder ved en saa kraftig Understregning af Standardens Nyttekrav, har i England ført til at Racen er blevet delt i Nyttedyr og Udstillingsdyr, og man maa kun inderligt haabe, at dette ganske ødelæggende Forhold snarest maa blive ændret.

Mangl[redacted] og ringe Avlsværdi.
(Efter Bittenbender.)

Udpræget Livskraft og Avlsværdi.
(Efter Bittenbender.)

I Tyskland gik Udviklingen en ganske anden Vej. Allerede i Efteraaret 1905 dannedes ikke en, men to Foreninger. Den rhinske »Deutscher Züchterverein roter Rhode Islands« og den nordtyske »Hauptverein der Züchter roter Rhode Islands«, og der udspandt sig hurtigt en bitter Broderkrig mellem de to Foreninger. »Deutscher Verein« ønskede at omdanne Racen til noget særligt tysk derigennem, at alt sort blev bortkastet, saaledes at man stræbte efter at faa et fuldstændigt rødt Dyr, »Hauptverein« derimod satte som sit Maal at forbedre den røde Farve, og om man for at naa dette skulde medtage eller bortkaste den sorte Farve, blev for den et underordnet Spørgsmaal.

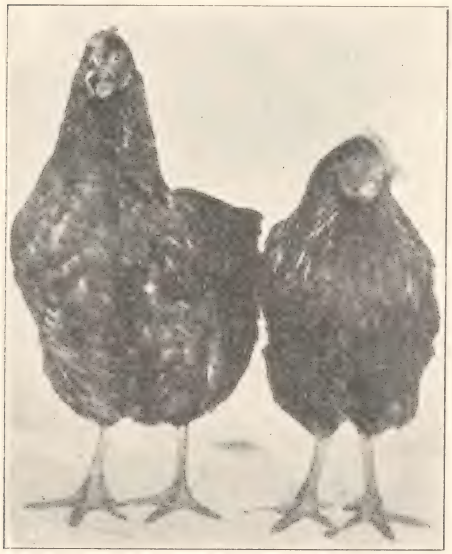

To Kontraster.
(Hønerne fra Side 31. Efter Bittenbender.)

I 1912 nedsattes endelig paa Foranledning af »Bunde Deutscher Geflügelzüchter« et Udvalg, sammensat af Medlemmer, repræsenterende baade den »Tyske« og den »Amerikanske« Retning, og i December samme Aar enedes man om en fælles Standardtekst. Denne fastsætter som Idealet en fuldstændig rød Race, og da man enedes om, at alle mulige Farvenuancer, der gik i Retning af mahognibrunt, var forkastelige, bestemte man Farven til at skulle være »Hirschrot« og mellem »Fejl, der ikke udelukker fra Bedømmelse«, nævnes: sort i Hale, sorte Spidser i Hønens Halsbehæng og sort i Vinger, naar dette sidste ikke kommer tilsyne i Yderfarven, og for at gøre det hele saa grundigt og tysk som muligt, bestemtes det, at Racen ikke mere skulde hedde »Rhode Island Reds«, men »Rote Rhodeländer«. Hermed havde de tyske Opdrættere afgørende skilt sig ud fra Rhode Island Red Avlen. Jeg haaber, det maa lykkes for os at modstaa Fristelserne til at kopiere vore to store Naboer. Opgaven er, bliver og vil til alle Tider vedblive at være den at opdrætte dybt røde Nyttehøns.

De sammensluttede Foreninger udstillede i 1913 og 1914 henholdsvis 176 og 171 Dyr.

I 1910 eller 1911 er Racen blevet indført her i Landet, fra Tyskland og derfor af den for Tyskerne egne lyse Farve, og da man i Oktober 1913 dannede »Den Danske Rhode Island Red Klub« med Betzer, Birchholdt-Norretranders og Elm som Bestyrelse, blev den tyske Standard lagt til Grund for Bedømmelsen. Det varede dog ikke saa mange Aar, før man gik over til den amerikanske Standard, og i 1919 indførtes de første engelske Dyr, der havde en saadan Glans i Forhold til det, man hidtil havde set, at en Mand, der saa Lærer Elms nye Hane, absolut ønskede at faa Opskriften paa, hvad det var, Skolelæreren smurte den ind med.

Siden da er der her til Landet indført godt 100 Avlsdyr, de to Trediedele fra England og den ene Trediedel fra Amerika, og skønt Værdien af Dyrene har været yderst forskellig, saa har de dog i en saadan Grad præget vor Bestand af Rhode Island Reds, at man snarere maa tale om en Nyskabelse af Racen her i Landet, baade med Hensyn til Type, men navnlig med Hensyn til Farve. Med alt det gode vi har opnaaet ved denne Import, er desværre ogsaa fulgt det onde; vi er godt nok med, baade hvor det drejer sig om løse, posede Fjer, chokoladebrun Farve og grovlemmede Dyr, der er endnu et langt Stykke igen, inden det fuldkomne Dyr bliver udstillet, saa der er god Plads for Begynderen, naar blot han vil lære Racen og dens Muligheder at kende.

Avl.

Rigt glimrende rød, som harmonerer overalt, undtagen hvor der fordres sort.

Lang, bred i hele sin Længde, temmelig dyb, fuldt godt rundet.

Dette er Essensen af hele Standardbeskrivelsen, hvorom alle de andre større og mindre Krav flokker sig. Hvorledes de fuldkommes, det er Spørgsmaalet til enhver af os Opdrættere. De gamle, der duede til noget, det er dem, der nu rager et Hoved op over alt Folket i Kraft af deres medfødte Begavelse til at sanse, føle, rode sig frem til den rigtige Maade at drive Avlen paa. De minder mig om nogle Ord, som den engelske Krigsminister, Lord Haldane, sagde efter Boerkrigen: »Naar vi Englændere gaar i Krig, saa ro-

der vi forfærdeligt, det maa blot siges til vor Ros, at vi roder ganske godt.« Ja, de har rodet ganske godt, har de gamle Opdrættere, og den Sum af praktisk Erfaring, som de har erhvervet sig, kan ingen Lærdom erstatte, men Læreaarene kan dog maaske afkortes en Del ved nogen Viden om hvorfor og hvorledes.

Det fornuftigste er da at gøre sig klart, hvilke »Fejl« der hyppigst og lettest opstaar, og derefter se lidt paa Maaderne til deres Afhjælpning. Det, vi i en Sum kalder Avlsmetoder og Avlsprinciper.

Lad os først dele Fejlene i tre Grupper: Farvefejl, Typefejl og Nyttefejl.

Af Farvefejl er der for Fjerenes Vedkommende forskellig Farvetone paa Dyrets forskellige Dele, melet eller blakket Farve Skaftstriber, Randtegning, sort eller hvidt, paa de Fjer og Dun, der burde være røde og omvendt rødt paa Fjer, hvor de burde være sorte. Af andre Farvefejl har vi hvide Løb, graaspættede Løb, hvidt i Øreskiver, og lyse Øjne, de saakaldte Fiskeøjne.

Af Typefejl har vi for lidt Dybde i Kroppen, hvoraf følger for lange Ben, fladt Bryst, bagudhældende Krop og den ofte deraf kommende Stejlhale, smal, skæv og rund Ryg, løse, bløde Fjer og grove Dun, rynket og grov Hud og Kamfejl.

Af Nyttefejl er der foruden de, der bliver at behandle under Typefejl, smaa Æg, faa Æg og lyse Æg.

Det skulde synes saa saare nemt at komme udenom alle disse Fejl, blot ved at tage til Avlsdyr en Hane og en Høne saa nær som muligt ved det fuldkomne Standardbillede, men for det første er saadanne Dyr ikke saa helt nemme at faa, og har man saa endelig faaet dem for en hel Del Venskab og endnu flere Penge, saa vil Avlen efter saadanne Dyr som oftest være mere end tvivlsom. Og Grunden hertil ligger først og fremmest i selve Racen, i dens Opstaaen.

Der er vel næppe indenfor den Tid, hvor man kender Racens Oprindelse, nogen anden, der har været saa længe i Smeltediglen som Rhode Island Reds. Plymouth Rocks, Wyandotter eller Orpingtons er alle blevet skabt bevidst ved Krydsning af forskellige andre Racer og derefter streng Indavlen af Krydsningsgrene, og alle disse Racer er derfor ogsaa forholdsvis renavlede i Løbet af forbløffende kort Tid. Rhode Island Racen derimod er Resultat af 40—50 Aars stadig Udavl, det vi kalder Blodfornyelse. Der blev i alle disse Aar anvendt saa meget nyt og forskelligt, at der rimeligvis ikke er meget af det, der gaar paa Jorden under Betegnelsen

Høne, som ikke er delvis ansvarlig for den i Sandhed fremragende Blandingshøne Rhode Island Reds.

Selvfølgelig er der under al denne Blodfornyen blevet foretaget et ganske bestemt Udvalg efter de to Retningslinier, Sundhed som Udtryk for Nytteværdien og Farve, men Udvalget har naturligvis været saadan, som det bliver, hvor enten Naturens blinde Tilpasningstrang eller Begynderens ukritiske Famlen er bestemmende.

Det har altsammen til at begynde med blot været saa nogenlunde, baade med Hensyn til Farve, Aftegning og Form. Dette kan man skønne ved at sammenholde den første lille Standardbeskrivelse med den sidste store, og samtidig se paa, hvor forskellige et Par Agerhøns kan være; vel er de Agerhøns begge to, men Afvigelser i baade Farve, Aftegning og Form kan være ganske betydelige.

Først omkring 1880—90 er Udvalget begyndt at blive skarpere, mere bevidst, og man har efterhaanden faaet de ønskede Egenskaber fæstnet og de ikke ønskede undertrykt, *men ikke udryddet,* saavist som baade det gode og det onde er Arv fra Forfædrene, og her er det springende Punkt, som der er saa overvældende mange af, og arvelige Egenskaber tabes nu ikke saa nemt, alt det vi ikke sætter Pris paa og kasserer, naar det viser sig, alt det, som vi kalder »Fejl«, det bliver dog tilbage som skjulte Reserver, der Gang paa Gang stikker Hovedet frem. Og parrer vi nu to hver for sig næsten fuldkomne men ubeslægtede Dyr med hinanden, saa er der en indtil Vished grænsende Sandsynlighed for, at de paa et eller andet Punkt vil have den samme Fejl mindre godt undertrykt, og den vil da omgaaende vise sig i Afkommet.

Type.

Det vil huskes, at Dr. Aldrich i den foranførte Redegørelse for Racens lokale Fordeling over sit oprindelige lille Hjemland hævder, at i alt Fald de rosenkammede Dyr i Little Compton havde deres Rosenkam fra en af sine asiatiske Forfædre, Shanghai Hanen, og ikke fra Italienere eller Wyandotter.

Der er vel ingen Tvivl om, at Dr. Aldrich har vidst Besked om de andre forskellige Kamformer, der har været repræsenteret mellem Forfædrene, og havde han tillige kendt noget til den nyere Arvelighedsforskning, saa havde han ikke bekymret sig saa meget om Italienere og Wyandotter, saa havde han vidst, at Forklaringen laa lige for i det man i Arv fra Fædrene fik.

Det huskes, at den røde Malayer fra 1846 var valnøddekammet, sortbrystede røde Malayer er ærtekammede, Shakebags og Shanghaier er rosenkammede og Cochins og formodentlig de oprindelige Landhøns, der fandtes i Rhode Island før 1846 er enkeltkammede. Saaledes har vi fire bestemte Kamtyper at regne med, og deres indbyrdes Paavirkning af hinanden er nu ganske nøje kendt.

Naar nu en Rhode Island Bonde krydsede den valnøddekammede Malayer med sine enkeltkammede Høner, blev Afkommet i første Generation helt igennem valnøddekammet, denne dominerede altsaa Enkeltkammen, men naar saa denne første Generation parredes indbyrdes, hændte der det mærkelige, at vel kom der en hel Del valnøddekammede Kyllinger, og ligeledes nu nogle enkeltkammede, men der viste sig ogsaa baade rosenkammede og ærtekammede, og det har ved en Mangfoldighed af Forsøg vist sig, at Valnøddekammen er sammensat og til enhver Tid kan frembringes ved at parre Rosenkam med Ærtekam. Ligeledes har det vist sig, at begge disse Kamformer dominerer i Forhold til Enkeltkam, altsaa at de i første Generation giver udelukkende henholdsvis Rosenkam eller Ærtekam og at Enkeltkammen først i anden Generation kommer til Syne og saa kun i Forholdet 1 til 3. Det er derfor ikke saa uforklarligt, at der fandtes baade rosenkammede og ærtekammede Dyr.

Indenfor Ærtekammene har man baade høje og lave Kamme, og det har vist sig, at den lave Ærtekam, der er typisk for Malayerne, parret med italieneragtige høje Kamme, foruden alle de mere eller mindre ærtekammede Variationer, netop giver den forholdsvis lave, kraftige Enkeltkam, som er karakteristisk for Rhode Island Reds.

Indenfor Rosenkammene har man hos visse Racer en Form, som er tydelig tredelt bagtil som for Eksempel hos Silkehøns og nogle Shakebags. Parrer man denne Form for Rosenkam med Enkeltkam, vil saa godt som alle de Dyr, der i anden Generation faar Enkeltkam, have en lille ubehagelig Mindelse om deres tredelt rosenkammede Forfædre ved en nydelig lille Bitak paa hver Side af Enkeltkammens Blad. Ud af denne Kombination faar vi altsaa meget nemt rosenkammede Dyr, der straffes stærkt for »mere end en Spids bag paa Kammen« og enkeltkammede Dyr, der diskvalificeres for »Bitakker«, og da nu som sagt Blodfornyelse konsekvent var Opdrætternes Løsen gennem de første 40—50 Aar, og altsammen indenfor et ganske lille Areal paa nogle faa Mil, saa kan det vist betragtes som værende hævet over enhver Tvivl, at der overhovedet ikke findes et eneste levende Dyr, som ikke har baade rosen-

kammet, ærtekammet og enkeltkammet Arv at bære paa, og det er derfor ikke saa mærkværdigt, men derimod ganske forstaaeligt, at baade Rosenkam, Dobbeltkam og Bitakker kan forekomme, selv hvor disse Egenskaber eller »Fejl« ikke findes hos de anvendte Avlsdyr.

Bagud hældende Ryg.
Fingeraftryk i Kam.

Da jeg som sagt anser det for udelukket, at der findes et eneste Dyr, som i sin arvelige Konstitution er fuldstændig rent enkeltkammet eller rent rosenkammet, saa er der overhovedet ingen anden mulig Avlsregel end den, for det første konsekvent at kassere ethvert Dyr, som selv viser mindste Antydning af Kamfejl, men endvidere de, der hos Afkommet giver blot nævneværdig Procent Kamfejl.

Ganske samme Regel maa man opstille overfor alle andre Fejl, der kan skønnes at stamme fra arvelige Dispositioner fra Forfædrene, idet man maa huske paa, at »Fejlene« som Regel vil vise sig at være dominerende Egenskaber.

Indenfor denne Gruppe af Fejl maa vi regne med graa, spættede Løb, rimeligvis hvidt i Øreskiver og en stor Del af de lyse Øjne, dog kan lyse Øjne saavel som lyse Løb skyldes daarligt Opdræt. Alle de Typefejl, der er karakteristiske for Kamphanerne. de lange Ben, den bagudhældende Krop og en Del af de høje Haler, er jo selvskrevne til at regnes herhen.

Rund Ryg med deraf kommende Stejlhale

Farve.

Det har til alle Tider vist sig lettere at opfatte Farve end Form, og det naturlige Resultat er, at Form meget ofte lades ganske ude af Betragtning af Folk, der har ypperlig Forstand paa og Sans for Farve. Dette gælder lige fra Menneskers henrivende afstemte, farveskønne men aldeles formløse Dagligstuer til deres med virkelig kræsen Farvesans udvalgte Dyr, der mangler enhver Antydning af typisk Kropsform. Naar Farven hos Rhode Island Reds alligevel bereder saa mange Vanskeligheder, foruden de naturlige og uundgaaelige Variationer, der altid vil fremkomme, saa er Grunden sikkert at søge i manglende Kendskab til Farvernes Oprindelse og indbyrdes Virkninger i Fjerdragten hos Høns.

Hos Rhode Island Reds har vi med to Farver at gøre, rødt og sort, og Racen er derfor en Afart blandt alle andre sortrøde Høns. De bedst kendte her hjemme er brune Italienere samt guldrandede og agerhønsefarvede Wyandotter, men forresten findes denne Farvesammenstilling hos en eller flere af saa godt som alle Hønse-Racer og -Arter, men den findes først og sidst hos den lille indiske Junglehøne Gallus Ferrugineus, som af mange regnes for Stamformen for alle Høns, og i alt Fald bør have en Plads i vort Hjerte,

fordi den levende vildt og parrende sig som den lyster, alligevel saa umiskendeligt er den brune Italieners ægte Stamfader. Ligheden er saa forbløffende, at man mindes en stor amerikansk Opdrætters Ord: »Der er det samme Forhold mellem Naturens Udvalg og vor Standardavl, som der er mellem en raat kløvet Sten og en poleret Sten.

Karakteristisk for den sortrøde er, at hos Hanen er praktisk talt hele Oversiden, altsaa Halsbehæng, Skuldre, Vingedækker og Sadel stærkt rød, medens Undersiden, Bryst og Bug og dertil Halen er sort.

Hønen derimod har ikke de dybe, kraftige Farvemodsætninger; den er mere lys og ensfarvet, idet den næsten overalt er enten stiplet prikket, randtegnet eller stribet i to bløde, brune Farver, ofte med laksfarvet Bryst og med sort Hale.

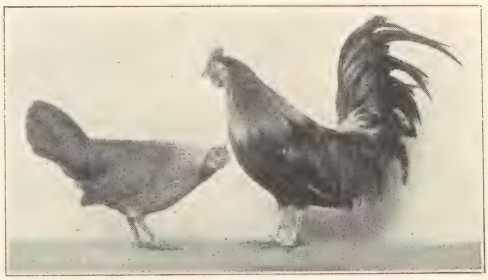

Gallus Ferrugineus. Den bagindiske Junglehøne.

I alle vildtlevende Former, hvor Udvalget jo naturligvis bliver ret tilfældigt, er Aftegningerne altid mere eller mindre usikre og blandede, Farverne ret ujævne, og Underfarven er som Regel enten hvid — navnlig mod Hals og Hale — eller den er sort. Ganske det samme vil ske, hvis Dyrene avles i tam Tilstand med ringe Grad af Paapassenhed. Man kan saaledes paa en daarligt avlet, agerhønsefarvet Wyandotte træffe Fjer, der er uregelmæssig i Tegningen, og man kan paa det samme Dyr træffe baade randtegnede Fjer og stiplede Fjer, og har et saadant Dyr hvid Underfarve i Stedet for, at Tegningen paa Fjerene ialtfald saa nogenlunde burde fortsætte sig ned i Dunene, saa vil det have Tilbøjelighed til at faa lyst blakket Bryst og altsaa gøre et lysere Indtryk end det normalt burde gøre, har det derimod sort Underfarve, vil Ryggens Overfarve for det meste vise sig at være mørkere, sværere end normalt. Sort virker altsaa som et Tilskud, der forstærker Farven, navnlig paa Ryggen. Hvidt derimod afbleger den, særlig paa Undersiden, og det er egentlig heller ikke rigtigt at tale om hvid Farve, idet hvidt er Mangel paa Farve, derfor vil et Dyr med blakket Overfarve og hvid Underfarve være et daarligt Avlsdyr, eftersom begge disse Fejl er Mangel paa

tilstrækkeligt Farvestof, dets Afkom vil naturligt arve denne Mangel og derfor falde lysere ud end Standardfordringen.

Blandt Forfædrene til Rhode Island Racen findes ialtfald en typisk sortrød Race, nemlig den sortbrystede, røde Malayer. Den røde Malayer med sin sorte Underfarve hører ogsaa til Arten, men hvad saa med de hvide og gule Shanghai-Haner og de gulrøde Cochins?

Den klare, næsten askeagtige lysegule Farve, som er saa vidunderlig for Eksempel paa en gul Orpington, er kun nogle faa Skridt fra at blive hvid, og ønsker man at holde den rette Farve, saa bruger man i Parringen paa den ene Side noget stærkere gult end ønskeligt er i Udstillingsdyr, da man altid maa regne med, at noget af Farven tabes paa Vejen fra en Generation til en anden, og tænker man sig, at en Mand vedbliver paa begge Sider i Avlsstammen at anvende det mørkeste gule, han kan finde, saa vil han først faa den gyldentrødlige Farve, som ikke er ualmindelig paa vore Udstillinger, for derefter at gaa dybere og dybere ned i Farve, og ende med at faa helt røde Dyr, hvis ikke Farven »fortætter« og »mætter« sig saa meget at der viser sig sort Underfarve, og Avlen ad denne Vej sluttelig frembringer det fuldstændig typiske, sortrøde Dyr.

2-aarig Høne med Hængegump. En glimrende Udstillingshøne, der er ødelagt ved altfor kort Brystben, der unddrager Indvoldene den Understøttelse de bør have.

Det er derfor ingen Mærkværdighed at Rhode Island Bønderne ved stadig Valg af de rødeste Dyr til Avl kunde ende med at faa en Race med helt røde Haner, som ved Hjælp af det nødvendige Tilskud af sort, samlet i Vinger og Hale, holdt det røde dybt nok, det er endvidere lige saa naturligt, at Hønerne i to Menneskealdre holdt sig lysere end Hanerne, og at det stadig er dem, der er mest Besvær med at holde røde nok, alle sortrøde Arters Høner er lysere end Hanerne, saa det er egentlig ganske godt »rodet«, naar vi har dem saa mørke, som vi har dem.

Et Fingerpeg paa, hvor Vejen gaar, har vi i de Vanskeligheder, Tyskerne har med at holde deres rent røde Rhodeländere mørke nok i det røde, efterhaanden som de faar bortavlet det sorte, og det ser da ogsaa ud som om de mere og mere er tilbøjelige til at finde sig i sort Underfarve.

Vi faar saaledes de fleste Farvefejl i Fjerbeklædningen delt i to Grupper, de der hidrører fra for meget sort i en Parring, og de, der hidrører fra for meget hvidt eller for at sige det rigtigt, fra for lidt Farve. — Hvem har ikke ud af en Avlsstamme, hvori der ved lidt Skødesløshed var kommet lidt for meget sort paa begge Sider, faaet Afkom, der paa de enkelte Fjer, kunde have alle de tre Fejl, en mørk Midterstribe, mørk Randtegning og sorte Pletter over hele Fanens Bund, og det er ingen Tilfældighed at det som Regel for Hønernes Vedkommende er Vinger og Skuldre, der bliver mest sorte. De sortrøde Høner er altid mørkest foroven, og for Hanernes Vedkommende mest Halsbehæng og Underside. Tænk paa den brune Italieners stribede Halsbehæng og sorte Bryst. Selv om et Overskud af sort Farve ikke viser sig ved bestemt Markering af Overfladen, saa vil den opmærksomme Iagttager dog som Regel, allerede inden han nærmere har undersøgt Dyret, være klar over, at der er noget galt fat, idet den røde Farve har taget Skade. Det er, som om man ser den igennem et sværtet Glas; det meget sorte har dræbt Glansen.

Datter af Hønen fra Side 40, hun har arvet Moderens Fejl.

Hvem har ikke paa den anden Side — ud af en Avlsstamme med for lidt Farve paa begge Sider, med næsten sølvagtig Underfarve og hist og her et helt hvidligt Dun — faaet Høner med blakket, saakaldt melet Bryst og Skaftstriber, og Haner med lyserødt Halsbehæng.

Egentlig mørk Randtegning er dog ikke meget almindelig hos

Rhode Islands, det meste af den saakaldte Randtegning vil ved nærmere Undersøgelse vise sig at hidrøre fra, at de yderste 2 à 3 Millimeter af Fanens Straaler ikke er hagede sammen, saa hele Fjerens Rand bliver løs og frynset, og igennem alle disse smaa Mellemrum ses den underliggende mørke Fjer, der ligger i Skygge. Hvorledes de vise Augurer vil bedømme dette, maa de om, det kan dog næppe straffes som den Farvefejl, der hedder Randtegning, da det intet har med Farve at gøre, men kommer ind under Betegnelsen daarlig Fjerkvalitet. At et enkelt Dun hos et ellers kraftigt gennemfarvet Dyr viser sig at være hvidt, bør ikke afholde en fra at bruge det som Avlsdyr, dette er en helt lokal Mangel hos en enkelt Fjerpose til at udvikle Farvestof, ligeledes kan et hvidt Dun eller to over hver Nyre antagelig føres tilbage til Nyreforkølelse i Kyllingestadiet. Saadanne hvide Dun erstattes ved Fældningen som Regel af røde.

Rund Ryg.

Det er saaledes af den yderste Vigtighed at vælge sine Avlsdyr med stor Paapassenhed, for det, man sætter ind i sin Parring, faar man ogsaa ud af den igen, og har man samme Egenskab paa begge Sider af Parringen, saa faar man det forstærket igen. Da Sort er en Nødvendighed for at holde den røde Farve tilstrækkelig mættet rød, og det samtidig kniber med at holde Vinger og Hale tilstrækkelig sorte, navnlig paa Hønerne, saa tyr man meget til den Udvej at bruge noget sort i Underfarven, men har man saa dette paa den ene Side af Avlen, maa man til Gengæld passe at have ren rød Underfarve paa den anden Side, ellers faar man som allerede sagt blot sort Underfarve forstærket i Afkommet.

Brug af sort Underfarve skal altsaa omgaas med megen Varsomhed, og kun anvendes, hvor man ikke ellers har Sort nok i Forvejen, og man skal under alle Omstændigheder ikke prøve at

ophæve en stærkt udtalt Fejl hos den ene Part med en lige saa stærkt udtalt Fejl til den anden Side i Modparten, det vil, hvor Talen er om Farver, der jo ikke virker paa det ene isolerede Sted alene, men som Tilskud eller Fradrag i Farve overalt paa Afkommet, blot bevirke, at man faar en ganske forfærdende Mængde Variationer. Hovedregelen bliver derfor, brug toaarige Høner, saa De ved noget om, hvor konstante de er i Farvens Bevarelse (tag dog Hensyn til, at stærk Æglægning afbleger Farven noget), brug saa af disse toaarige Høner de rødeste, De kan faa fat paa, sæt dertil en gnistrende rød Hane (etaarig for at faa saa megen Fyrighed som muligt), og afvej saa det sorte meget omhyggeligt, om De har det i Overfarve eller Underfarve, har ikke helt samme Betydning som, at De har det i rette Forhold. Det maa dog her meget bestemt præciseres, at kan man faa Avlsdyr med fuldstændigt standardmæssigt sort i Vinger, Hale og Hønernes Halskrave, saa er dette *altid* at foretrække for uren Underfarve, og tyer man til Brug af Underfarve sort, saa sørg for, at det ogsaa er sort. Kulsorte Tværstriber i Underfarven paa ellers gnistrende røde Fjer giver maaske en Del af Afkommet for meget sort, men vil altid, opvejet med ren rød Underfarve hos den anden Part, give dybt ensfarvet røde Dyr. Hvor det sorte er udvandet og blevet til en udvisket røgfarvet Underfarve, har man Farvemangel og de dermed følgende Ubehageligheder. Og sørg for, at Hane og Høner ikke er altfor afvigende.

God Vingetegning.

Naturens uundgaaelige Variationer skal den nok selv sørge for, det behøver De ikke at hjælpe den med.

Nytte.

Ypperlig Vingetegning.

Da man i de sidste ti Aar af forrige og særlig de første ti Aar af dette Aarhundrede for Alvor tog fat paa at opfylde Standardkravene, navnlig til Farve, saa gik man selvsagt den Vej at indavle Racen, men glemte ikke saa sjældent at tage Hensyn til Sundhed og Form. Havde man et særlig dejlig farvet Dyr, saa brugtes det til Avl selv om dets dybe, dejlige Farve skyldtes, at Fjerene var noget løse, maaske paa Grund af daarligt Opdræt og Svagelighed, og maaske søgte man at modvirke denne Svagelighed ved at tage til Avlsdyr en stor, sværlemmet Tamp af en Hane. Naar saa Afkommet efter disse to Dyr indavledes, d. v. s. Broder til Søster, Datter til Far, eller Søn til Moder o. s. v., saa kan det ikke forbavse, at man ofte naaede det ønskede Resultat, store, smukke Dyr, men heller ikke, at det samtidig kunde blive, og ofte blev til lutter Knogler og Fjer. Blandt Englændere er der den Opdrætregel, at hvis man i samme Klasse udstiller et lille, godt Dyr og et stort, godt Dyr, saa vinder det store altid, og det er derfor ikke svært at forstaa, at en god Del Grovhed har faaet Lov til at løbe med i Avlen, og Reglen er

Sort Haletegning
Læg Mærke til de altfor løse Fjer.

ialfald en Spore til at avle Grovhed, og det værste ved dette er, at Grovhed og Nytteværdi er stik modsatte Begreber, der udelukker hinanden.

Der behøves ingen Fordybelser i Fodringsspørgsmaal for at forstaa, at lange Fjer, Overflødighed af Dun og mægtige Knogler kræver en uhyre meget større Mængde Næring end korte Fjer og Dun og fine, smaa Knogler; yderligere kræver Muskelarbejdet, der medgaar til det store Skrogs store Bevægelser sit Overskud af Næring, og Opvarmningen af et stort Dyr kræver sit, og al den Næring der saaledes medgaar til »Unyttigheder« bliver unddraget Produktionen af Nytteværdierne, Kød og Æg, og man vil derfor som Regel finde, at et groft Dyr vil høre til en Stamme, der lægger faa Æg og giver for lidt Kød i Forhold til det Affald, der bliver, og Grovhed bliver derfor direkte Udtryk for ringe Nytteværdi. Det er sikkert ogsaa særdeles velovervejet, naar den amerikanske Standard siger: Ansigtet glat, Øreskiver glatte, Hagelapper uden Folder eller Rynker, Fjerene ligger tæt til Kroppen, Løb glatte, og nævner Ordet »middel« ikke færre end tretten Gange i Formbeskrivelsen. Hvis derfor Rhode

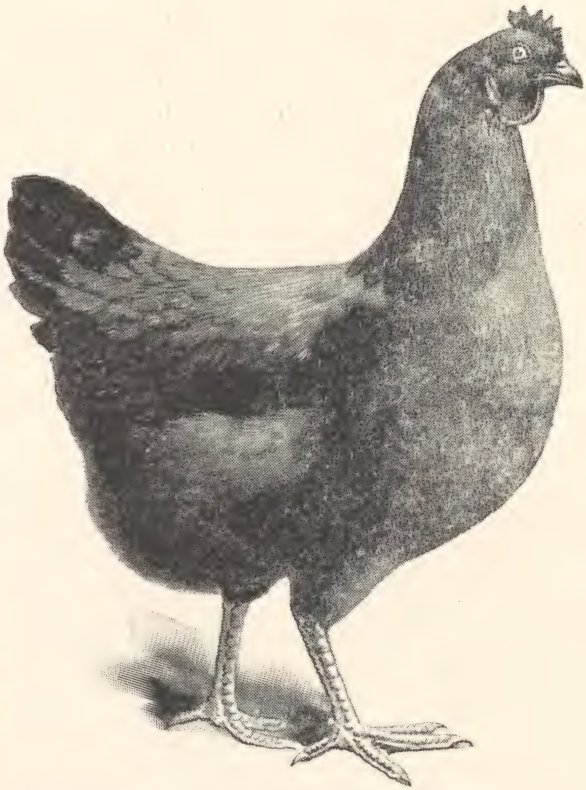

Verdens Rekord Høne, fra Mr. E. C. B. Boucher, England.
Hønen lagde i Aarene:
1917—18—291 Æg 1918—19 — 277 Æg 1919—20 — 244 Æg
1920—21—233 - 1921—22 — 195 - 1922—23 — 159 -

Island Racen i denne stærkt økonomisk interesserede Tid skal blive istand til at hævde den ubestridelige Førerstilling, som den indtager, og yderligere at udbygge den ved at blive den danske Landhøne, af hvem vor Ægeksport er afhængig, vil det utvivlsomt komme til at høre med til enhver Opdrætters A. B. C., at han med haard Haand udrydder al Grovhed af sin Besætning. Ikke alene er et groft Dyr blottet for enhver praktisk, økonomisk Værdi, fordi det hverken har Ægværdi eller Kødværdi, og det lidt, der findes af Kød, er tilmed groft, men det er ifølge Standardbeskrivelsen en Utilbørlighed, at præmiere et groft Dyr, hvor smukt det saa end monne være i Farve.

Har en Opdrætter naaet at udrydde de unyttige grove Dyr af sin Flok, er han paa gode Veje, han har da tilbage de altfor smaa og fine Dyr og de gode »middel« store, »middel« lange, »middel« brede og »middel« dybe Dyr.

Grov og rynket. En Hønneke med Oldemoderansigt.

De altfor smaa og fine Dyr, det er Æglæggerne. Æglægning er jo betinget af en Række Kirtelfunktioner, Æggestokken er den Kirtel, som afsondrer Blommen, og Æggelederens Kirtler afsondrer de forskellige Lag Æggehvide, Skalhinder og Skallen, og des hurtigere og præcisere Kirtelfunktionerne skal foregaa, des hurtigere og præcisere skal baade Nerve og Fordøjelsesfunktionerne virke, og en lille nervøs Høne vil derfor være den, der har Betingelser for at kunne danne de mange Æg, forudsat at den bliver fodret saadan, at Kirtlerne gennem de hurtigt virkende Fordøjelsesorganer faar den Næring de skal bruge for at vedligeholde den stærke Afsondring. Men her vil det ofte knibe, naar ikke man meget nøje følger sine Dyrs Foderstand, og det er utrolige Mængder af fedende Foder et saadant lille Dyr kan omsætte og dog afmagres, fordi den omsætter sit eget Kropsfedt til Æg eller Bevægelse, og dette bliver den troligt ved med, til den er nær ved at styrte, saa først standser den Æglægningen for igen at komme til Kræfter og Huld. Disse smaa Dyr skal man derfor holde i en Flok for sig selv og fodre dem kraftigt og godt, saa er det dem, man tjener Penge paa, forudsat at de ikke lægger for smaa Æg, men dette er desværre en

almindelig Mangel hos dem.

De middelstore Dyr, som er Avls- og Udstillingshønerne, det er dem, der staar Maal med Standardbeskrivelsen, det er dem der har Krop og Kraft til at lægge store, gode Rugeæg, hvoraf vi kan faa vort Tillæg. Naar det ikke saa sjældent hænder, at disse gode, store Høner lægger for smaa og daarligt farvede Æg, er jeg tilbøjelig til at mene, at dette skyldes Ligegyldighed eller manglende Agtpaagivenhed. Det synes nemlig ifølge Forsøg som om baade Ægstørrelse og Ægfarve er Egenskaber, der arves med uhyre stor Grad af Sikkerhed, og endvidere Egenskaber, som det er saare nemt at kontrolere, fordi det synes, som om de er det, der kaldes kønsbundne, det vil sige, at de arves i Samhørighed med det ene af de to Køn, i dette Tilfælde Hunkønnet, bortset fra Variationerne, som man altid maa indrømme en vis Margin, lader det til at baade Æggenes Størrelse og Farve nedarves fra Moder til Datter, saa man selv skulde være Herre over, om man vil ødelægge sit Æggeregnskab ved at lægge til paa en smuk Udstillingshøne, der lægger smaa, daarligt farvede Æg.

Kraft og Sundhed, straalende Øjne, dybt Hoved og derfor kraftigt og kort Næb.

Lille fin Æglægger med høj Kvalitet, men for spidst Hoved og Næb.

De nervøse smaa Æglæggerhøner er ikke fri for at være en Fare for Racens Fremtid, de blænder ved deres mange bedaarende Egenskaber, deres ringe Æglæg-

ning og deres udpræget fine Kvalitet, deres fine Nervesystem giver sig Udtryk i deres fine, glatte Ansigt, Kam og Hagelapper, i deres store, straalende Øjne og fine, glatte Fjer og Dun, der oftest slutter tæt og stramt til Kroppen, og i deres spinkle, smaaskællede Løb og Tæer, der er at føle paa som Stearinlys, og ingen Dommer, der

Livskraftig Æglæggertype. Ryggen ikke tilstrækkelig flad, skraaner for meget opad mod Halen.

har faaet Øjnene op for den saare utiltalende Grovhed i de store klodsede Dyr, kan undgaa at blive bedaaret af Finheden og Kvaliteten i de smaa, og den eneste Maade at faa dem slaaet ned paa, er at straffe dem, og straffe dem haardt for deres ringe Vægt og mangelfulde Opfyldelse af alle Standardens Middelstørrelse-Bestemmelser. At de skal slaas ned, maa der ikke herske nogen

Tvivl om. Vore Udstillinger afholdes for, at man der kan udpege de gode Avlsdyr, og et Avlsdyr er jo ikke alene det smukkeste Dyr paa Udstillingen, men det smukkeste af de Dyr, der vil give det smukkeste, sundeste og mest typiske Afkom, og det faar vi ikke af de smaa Undermaaler-Dyr. Jeg har set Eksempler paa, at fortsat Avl efter altfor smaa, men rigtlæggende Høner har ført til

3-aarig Avls- og Udstillingshøne.

en saadan Forringelse af Livskraften i hele Besætningen, at det sluttelig var næsten umuligt at faa Kyllinger ud af Æggene.

Der er paa dette Punkt Fare paa Færde, fordi det i de sidste femten Aar er blevet prædiket baade i Tide og navnlig i Utide, at man skal udvælge sine Avlshaner blandt Sønnerne af de mest rigtydende Mødre, og bliver et Dogme først hamret fast saadan, som dette er blevet, og derefter fulgt ganske blindt og kritikløst, saa

fører det i 99 af 100 Tilfælde til, at Avlshanerne er Sønner af den allermindste Høne i Besætningen, og Avlshanerne bliver spinkle, smalle, elegante, røde Italienere.

Nej, de smaa — saavel som de store — skal slaas ned paa Udstillingerne, ingen Opdrætter maa faa Dyr af disse to Klasser hjem

Spids og fladbrystet, daarlig Type.

med Prædikat af at være gode Avlsdyr, bliver dette Tilfældet, saa vildleder det i Stedet for at retlede, det er enhver Dommers Pligt, at lære Udstillerne, at de grove Dyr slagter man, og de smaa Dyr sætter man til at lægge alle de Æg, som man ved god, hensigtsmæssig Fodring kan faa ud af dem; der er ingen af dem, der kan

svare til Standardens Krav, og hvad der er uendelig meget vigtigere, Racens Fremtid som praktisk, økonomisk Høne for Menigmand beror paa, at man faar tydelig og klar Besked paa, hvilke Dyr det er fordelagtigt og forsvarligt at drive Avlen med. At opfylde dette Krav, er Standardens Mening og Udstillingernes eneste Berettigelse.

Størst muligt Kropsrumfang parret med den højst mulige Grad

Livskraftig og glimrende Type, dog med en Smule for høj Halestilling.

af Finhed og Kvalitet, det er Idealet, og man vil finde, at de Dyr, der fyldestgør disse Krav, vil svare ret godt til Standardbeskrivelsen.

Pas paa ikke at forveksle Udtryk for Livskraft med Kvalitet, en Hønes Hoved kan, navnlig første Aar, ved sine funklende Øjne og Ansigtets livlige røde Farve godt give den uøvede Indtryk af Kva-

litet, selv om det iøvrigt er et udpræget groft Hoved med brahmaagtig Skal og groft, klodset Kragenæb.

Dogmet om Avlshaner efter en rigtydende Moder stammer fra Amerikaneren Dr. Raymond Pearls Forsøg angaaende Æglægningsevnens Arvelighed, idet han hævdede, at denne Evne var kønsbundet men bundet til Hankønnet, saaledes at den arves ikke fra Moder til Datter, men fra Moder til Søn og fra ham kan gives videre til hans Døtre.

Livskraft og Kropsrumfang giver en vid Benstilling, 3-aarig Høne.

Hertil er nu for det første at sige, at andre ligesaa betydende Forskere ikke har fundet, at dette var Tilfældet, og saa længe de Lærde er uenige, tror jeg det er bedst, at vi menige Folk forholder os i Ro; men for det andet er den individuelle Livskraft og Sundhed af saa enorm Betydning for Æglægningen, at man først og fremmest maa undersøge, om Dyrets Konstitution berettiger det til at udvælges som Stamdyr, og derefter sikrer man sig, at det er af en rigtydende Stamme. Saa langt har Pearl ialtfald Ret, at det er Stammen og ikke Individet, det kommer an paa, idet man ogsaa her maa regne med Variationerne. En Stamme der som Gennemsnit lægger 100 Æg, kan godt have en Variant der naar de 200, og modsat en, der kun lægger 25 Æg; men, og dette er Hovedreglen i al Arvelighed, Varianterne vil ikke have Evne til at give deres Abnormitet i Arv, deres Afkom vil normalt arve Stammens Norm. Det vil heraf let ses, hvor farligt det er at ophøje en løsreven Stump af en Mands Lære til Dogme, naar man ikke samtidig tager dets Korrektiver med. Sætningen: »Avlshaner

efter rigtydende Mødre« vil, praktiseret i sin nøgne Enkelthed, altfor ofte føre til, at man faar Avlshaner efter Mødre, der er rent tilfældige og derfor ganske værdiløse Højvarianter. Hvis man ændrer Reglerne til at sige: »Tag Tillæg efter en rigtydende Stamme af udpræget Sundhed og Livskraft, og saa iøvrigt opdræt Kyllingerne godt,« saa er der en Del Sandsynlighed for, at man faar en Besætning, der vil lægge godt, og hvis man linieavler en saadan Besætning under nøje Hensyntagen til Livskraften, saa har man her samme Fordel som ved Farveavl, at man undgaar de store Forskelligheder hos Forældrene, der giver de mange Varianter hos Afkommet. Jeg gentager: »Varianter skal Naturen nok selv sørge for!«

Jeg vil medgive et Raad til Hjælp ved Avlsstammens Sammensætning: Hold Størrelsen paa Hønesiden, det giver som Regel større Æg og kraftigere Kyllinger, og hold den

Spinkel 3-aarig Høne med glimrende Æglægning og høj Kvalitet, men af meget ringe Livskraft. Denne Hønes Æg var altid daarligt befrugtede, og det har ikke været muligt at opdrætte Afkom efter hende. Mod Slutningen af Æglægningen er hun trods Haandfodring ganske udtæret.

Type, Farve, Størrelse og Kvalitet forenede hos en 3-aarig Høne.

ønskelige Kvalitet paa Hanesiden.« — — I Rhode Island Klubben for København og Omegn holdt Professor i Arvelighedslære ved Landbohøjskolen Ø. Winge i Efteraaret 1922 et Foredrag om den af ham udformede og praktiserede Dialelkrydsningsmetode, hvis Formaal er at fremavle rigtydende Stammer. Da Foredraget har været gengivet i »Den Danske Rhode Island Red Klubs Medlemsblad« i Numrene for December 1922 og Januar 1923, skal jeg ikke her referere det. Ældre Medlemmer af Klubben vil have det liggende, og andre vil sikkert nemt kunde laane sig det til. Der gives heri en fyldig og paalidelig Anvisning paa Maaden og Vejen til at opnaa det saa attraaede Maal.

Avlsstammen.

Naar man saa med Standardbeskrivelsen og de her givne Antydninger in mente vil forsøge at sammensætte sin Avlsstamme, saa udslet af Erindringen, saa godt De kan, Billedet af de sidste og bedste Pokalvindere, glem Deres Stamtavler og Æglægningslister og tag Dyrene saadan som de er og ser ud.

Vælg saa den bedste Hane ud af Flokken, læg Mærke til, hvordan han gaar, om han træder fast og sikkert, og har lette, spændstige Bevægelser, læg Mærke til, om han kalder efter Høner, naar De kaster et Par Korn til ham, og først og sidst, han maa ikke vise mindste Tegn paa manglende Sundhed. Den Hane, der lader sig kujonere af en anden, duer sjældent. Læg saa Mærke til, om han i Type og Farve tilsyneladende svarer til Standardens Fordringer, gennemgaa dem Punkt for Punkt efter Bogen og lad intet være upaaagtet. Tag ham derefter i Haanden, vej ham for at sikre Dem, at han nogenlunde holder Maal med Vægtfordringerne, dog saaledes, at han helst skal veje noget for lidt, da han vil blive tungere om nogle Maaneder. Gennemgaa derefter alle Enkeltheder og noter paa en Lap Papir omhyggeligt alle Svagheder, og sæt ham slutteligt ind i et tomt Hus.

Vælg saa ud af Deres Høneflok den, der synes Dem i Farve- og Formtype at komme ham nærmest, tag god Tid til at udvælge hende, hun skal veje saa nær Standardvægt som muligt, men være udpræget kvindelig, fin og af højest mulig Kvalitet, og sund frem for alt, sæt saa hende ind til den udvalgte Hane, for at De kan se dem sammen, hvis De ikke synes, de klæder hinanden, saa bliv klar over hvorfor; er han for kvindeagtig eller hun for mandhaf-

tig, eller hvad? og prøv saa at vælge en anden, der svarer bedre til ham, bliv ved, til de har to Dyr, der synes at svare til hinanden, og undersøg saa, om den Høne, De endelig har valgt, har samme eller modsatte Fejl, som De noterede for Hanen. Har hun samme Fejl som Hanen, maa De se om der ikke i Flokken findes een, der saa nær som muligt er hendes Lige i Type, men som ikke har disse Fejl; findes det ikke, saa tag ud af den Bestand, der er til Raadig-

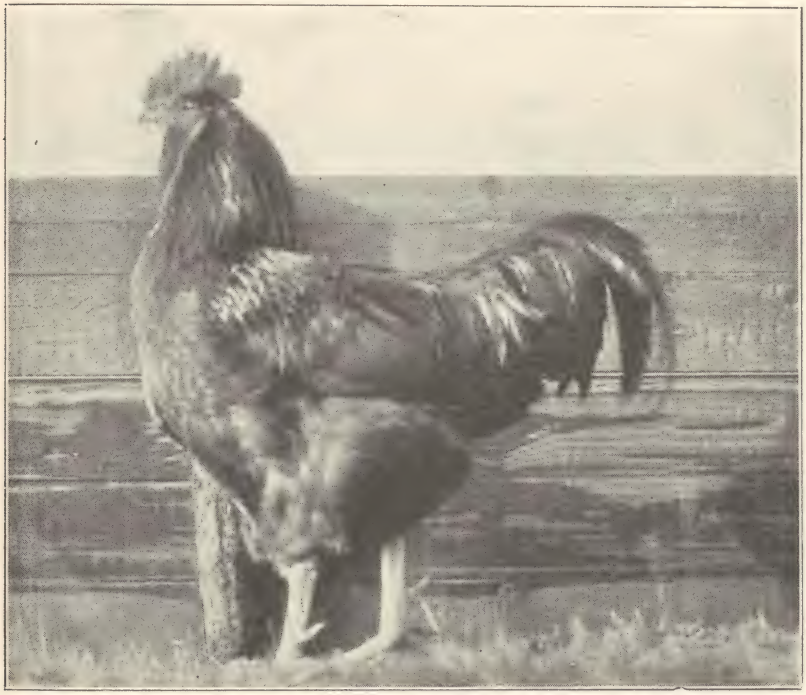

4 Aar gammel Hane af udpræget Kvalitet og Livskraft. Ungdommelig af Udseende som en Unghane.

hed, den der har Fejlene mindst udpræget, saaledes at Afkommet har Mulighed for at faa dem i saa ringe Grad som det er gørligt. Har hun modsatte Fejl af Hanens, saa er dette kun godt, forudsat at Afvigelserne ikke er for store, for som tidligere sagt, stor Forskel mellem Forældrene vil give mange og store Variationer i Afkommet, og den eneste Mulighed, der er for at faa nogenlunde ensartet Afkom, er at Forældrene ligner hinanden mest muligt. Og jo nærmere Forældrene er ved at fuldkomme Standardbeskrivelsen,

afbalancerende hinandens Fejl og afvigende mindst muligt, des flere Procent af Afkommet vil De faa som Standarddyr.

Naar De nu har Deres Hane og første Høne, saa find de andre Høner, der er saa lig hende som muligt, tag enhver bort igen, der ikke synes at passe, og vær hellere tilfreds med en lille Stamme der passer, end med en stor, hvor flere af Dyrene blot skæmmer Helhedsindtrykket og ved mangelfuld Parring af Enkeltheder vil

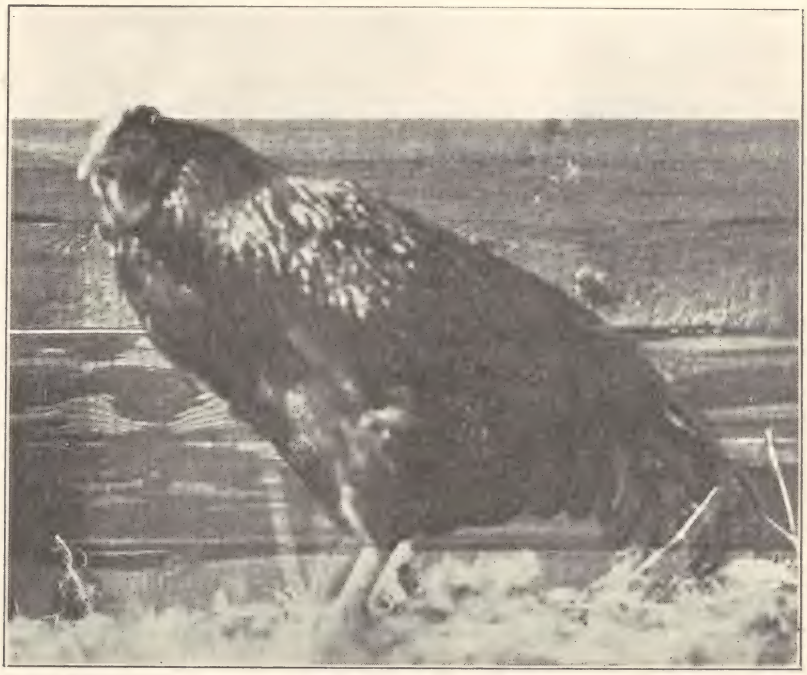

4½ aarig Hane af pragtfuld Farve og Fjerbeklædning, men med meget ringe Livskraft.

give middelmaadigt eller daarligt Afkom. Er Stammen saa endelig færdig, og dette kan godt tage Dem flere Dage, saa vil De for det meste finde, at alle Dyrene er af samme Linie, det viser sig, at man saa godt som aldrig undgaar — bevidst eller ubevidst — at komme til at drive Linieavl der, hvor man faar Standardopdræt, baade hvad Type, Farve og Nytteværdi angaar, og naar blot hvert eneste anvendt Dyr er af udpræget Kraft og Sundhed, kan det aldrig blive andet end en Værdi, men Sundhed og Kraft er Egenskaber ved

Dyrene, og arvelige Egenskaber, og der skal vaages lige saa pinligt omhyggeligt over dem, som over Halsbehængets Farve eller Rygfjerenes Underfarve. Foruden Sundhed og Livskraft, der er al Indavls Grundlag og Betingelse, maa man ikke glemme, at ligesaavel som ønskelige Egenskaber ved denne Avlsmetode kan fæstnes, saa kan Fejl og Mangler ogsaa blive det, ja snarest i endnu højere Grad end det gode.

Hvis alle de udvalgte Dyr hører til en gennemavlet, rigtydende Linie, saa er det aldeles ligegyldigt, om den ene Høne har lagt tyve Æg mere end den anden,; er de derimod en halv Pægl af en Slags og et Kilo af en anden, maa man tage sin Tilflugt til Æglægningslister og Stamtavler for at finde ud af, hvorvidt de skal kasseres, men er de udvalgt med nøje Hensyntagen til Standardkravene om Finhed og Kvalitet, vil der meget sjældent være noget at indvende. Det er en af Fordelene ved at holde sig til sin Standard i dens Helhed.

Hovedreglerne bliver kort disse:

Hold Dem nærmest muligt til Standardbeskrivelsen. Vælg Fejlene imod hinanden, ikke med hinanden, og lad Afvigelser mellem Hane og Høner være mindst mulige.

Har man saa faaet sine Avlsstammer i Orden, staar der kun disse Bagateller tilbage, at udruge Æggene godt, opdrætte Kyllingerne godt og fodre baade voksne og smaa Dyr godt og at huse dem godt. Til Opfyldelse af disse Smaakrav hører der naturligvis lidt af baade Kunnen, Viden, Paapasselighed og — megen Begavelse. Er man ikke begavet med Sans for Dyrenes Fornødenheder, eller for at sige det præcisere, er man ikke begavet med Iagttagelsesevne, saa kan man lære og vide saa meget man kan, det bliver dog aldrig til mere end Middelmaadighed. En Hønsepasser, der ikke 10 Minutter i Forvejen kan se, naar en Hønneke skal lægge sit første Æg, er ikke meget værd, ikke heller den, der udbryder i Henrykkelse over alle de smaa, søde Væseners Kælenhed, fordi hele Flokken stimer i Hælene paa ham, og som ikke kan se, at de gør det, fordi de er skrupsultne. Det er egentlig saa haabløst at *lære* Folk at opdrætte Dyr, nogle almindelige Regler kan man give, men de, der virkelig kan Kunsten, er født til det.

Udrugning.

Det er et almindeligt Postulat, at Rhode Island Racen er gode Rugere og Mødre; vil man holde sig meget strængt til Sandheden.

er det dog sikrest at indskrænke sig til at sige, at nogle, eller maaske de fleste, er det. Jeg har haft med Rhode Island Høner at gøre, som har staaet op ved Siden af Æggene i Dagevis, som har knaldet alle Æggene; som har slaaet eller traadt alle deres Kyllinger ihjel, eller er løbet fra hele Sværmen, saa der gives beklageligvis Undtagelser. Man skal ialtfald altid bruge toaarige eller ældre Høner, hvis Rugetrang ved stor Æglægning er blevet stærk og levende.

Det almindelige og sikkert uhyre velmente Raad, ikke at fodre Rugehøner med særligt varmegivende Foder, men foretrække mere »kølende« Emner, — men samtidig ikke at fodre med ægdrivende Foder — er underlige og æventyrlige i deres Uklarhed. Naar et Foder ikke er varmegivende d. v. s. ikke særlig kulhydratholdigt, men derimod skal være »kølende«, bliver det naturnødvendigt mere æggehvideholdigt, altsaa mere æggedrivende, jo mindre varmende det er. Det første Raad er godt, en Rugehøne skal jo for at tilfredsstille vore Ønsker føre en ret tilbagetrukken og stillesiddende Tilværelse, og hun bruger derfor ikke meget af sit Foder til Varmeproduktion eller til Bevægelse, hvad der derfor er af Kulhydrater i Foderet, vil næsten udelukkende gaa til Aflejring af Kropsfedt, det er derfor bedst at give sine Rugehøner et blandet Fritfoder med ca. 16—17 pCt. Æggehvidestoffindhold og intet Strøkorn. En Rugehøne har en forbavsende langsom Fordøjelse, ca. dobbelt saa langvarig som hos en Høne, der er ude af Lægning, og denne tager igen dobbelt saa lang Tid som en Høne i Lægning eller Kyllinger. Den æder derfor meget lidt, og det gælder blot om at opretholde en normal Foderstand. Den megen Stillesidden medfører derimod en udpræget langsom og træg Fordøjelse, og for at modvirke den deraf kommende Diarrhoe og Gas i Tarmen, skal man give frisk Vand og alt det Trækul, Hønen vil proppe i sig, og det er ikke ringe Mængder. Det »kølende« Element sørger man for ved at anbringe Reden i et luftigt, vel ventileret, mørkt Rum, saa man ikke behøver at have Laag paa sine Høns.

Hvad enten man udruger naturligt eller kunstigt, saa lyser man pligtskyldigst sine Æg baade den ottende og den fjortende Dag, saa man kan være sikker paa at faa alle ubefrugtede og navnlig alle raadne Æg bort. Det er ikke udpræget delikat til Frokost at slaa Hatten af et Æg, der lugter svovlet, og det er sikkert heller ikke nogen Nydelse for Hønen, naar Æggene eksploderer under hende; men inden dette sker, har Svovlstanken, der siver ud af de raadne Æg, ofte dræbt Fostrene i nogle af de andre Æg.

I en Maskine drejer det sig naturligvis om at passe Tempe-

raturen, men jeg er af den Overbevisning, at Fugtighed og frisk Luft er mindst lige saa vigtigt. Hvis Luften i en Maskine lugter tør, gammel eller ligefrem daarlig, saa er der noget meget galt paa Færde. Luften der, hvor Maskinen staar, maa derfor stadig holdes frisk og fornyet, og saa maa hele Rummet eller selve Maskinen holdes passende fugtig, og Maskinen maa være indrettet saaledes, at den tunge Luftart, Kulsyre, som Fostrene udaander gennem Æggeskallen, kan falde ud og frisk d. v. s. iltholdig Luft kan trænge ind, uden dette gaar det ikke. Naar man aabner en Maskine, skal den lugte fugtig og frisk.

Rugeæg.

De Æg, man lægger til Rugning, skal være middelstore, ikke alene for den enkelte Høne, men for Racen, d. v. s. omkring ved 60—62 g. Desuden skal de være saa ovale som muligt, hverken smalle, spidse Æg eller særligt runde Æg bør bruges. Skallen skal være fuldstændig glat og passende blank og brun.

De almindelige Fejl, som Bælte om Midten af Skallen, Kalklapper, kridtagtig eller porøs Skal af lys Farve, bør absolut undgaas.

Ikke fordi man ikke godt kan faa Kyllinger ud af alle saadanne Æg, det kan man godt, men fordi alle disse Ejendommeligheder er arvelige, og saadanne mangelfulde Æg er ikke Eksportæg og trækker derfor fra paa Ægregnskabet. Des færre Udskudsæg, der er at tigge Købere til, des mere Glæde faar vi af den høje Notering paa vore Eksportæg.

Fra Januar til Marts staar vore Æg lige med de engelske Æg paa Londons Marked, fra Marts til September er de 2 à 4 Shillings højere, men fra September begynder de at dale og daler hurtigt til 2 à 4 Shillings under de engelske Æg, ja endda under baade hollandske, franske og sommetider belgiske Æg, og sikkert som Følge af den daarligere Sortering, der maa sendes i de ægfattige Maaneder. Dette er altsammen noget, der kommer Kvaliteten af vore Rugeæg ved — til behagelig Overvejelse og Eftertanke.

Den, der har nogle Høner, der lægger 80—90 % af deres Æg som Kvaliteten Rugeæg, er godt kørende, men i Almindelighed kan det med Tryghed siges, at ikke mere end 50—33 % eller 25 % af de indsamlede Æg bør bruges som Rugeæg. Udvalget har hidindtil været altfor slapt, og der vil vel ogsaa nok hengaa nogle Aar endnu, inden visse Folk lærer at se mere paa Hønsenes Æg end paa deres Fjer, naar de skal sortere Rugeæg.

Kyllinger.

Naar de gode Rugeæg er godt udrugede, og Kyllingerne kommer, saa forestaar der ialtfald Begynderen et svært Stykke Arbejde, nemlig at slaa alle Kyllinger ihjel, der fejler noget, samt alle, der ikke er store og kraftige med store Nakker og Gumpe. Det er oplagt Spild af Tid og Penge at prøve paa, om man kan faa noget ud af saadanne Kyllinger, men jeg skal ikke yderligere fordybe mig i dette sørgelige Emne, det vil blot være Spild af Tid og Ulejlighed. Begyndere har nu engang den kroniske Svaghed at gøre netop disse Svæklinge til deres specielle Kælledæggedyr. Jeg har selv lidt af Sygdommen og ved, at den helbredes kun gennem Erfaring.

Maaske kan det dog hjælpe lidt at oplyse de ukyndige om, at det er noget af det raaeste Dyrplageri, man kan hengive sig til, at lade vanskabte og svagelige Kyllinger leve. Sunde, raske Kyllinger er et grusomt og egoistisk Folkefærd, den svage kommer aldrig til, før Føden er forsvundet, og bagefter faar den sine Tæer og Vinger hakket til Trævler. Derfor maa man heller ikke sætte Kyllinger af forskellige Aldre sammen, de smaa vil altid friste en kummerlig Tilværelse, sidst til Maden og længst fra Varmen, den stærkeste tager først, det er Loven.

Rhode Island Kyllinger er ved Fødslen lige fra cremefarvet lyse til gyldent-mørkebrune, denne Dunfarve har saa lidt som alle de forskellige Stadier af Kyllingefjer, det mindste at sige os om, hvordan den endelige, voksne Fjerdragt vil blive.

For den, der vil drive Stamavl og derfor skal have sin Kyllinger mærkede, er det at anbefale paa den attende Dag at komme Æggene i Staaltraadskurve med bevægelige Skillerum, saaledes at man kan isolere de forskellige Æg enkeltvis, efter hver enkelt Høne, eller Stammevis, eftersom man nu ønsker det.

Naar Rugningen saa er færdig, og Kyllingerne tørre, bringes hele Kurven — uden paa Vejen at forkøle Kyllingerne — hen til den kunstige Moder, og her sætter man saa en lille Nummerring om Kyllingens ene Løb, og har man saa været saa forsynlig ved Indsamlingen af Æggene at skrive Moderens eller Stammens Nummer paa den spidse Ende af Ægget, som meget sjældent gaar itu, vil man samtidig i sin Stambog kunne opføre at Kylling Nr. 1243, født 17. Marts, er faldet efter Høne Nr. 377, som var parret med Hane Nr. 211.

Naar Kyllingerne saa er 35 Dage gamle, og den lille Ring begynder at spænde om Løbet, tager man den af, stikker med en

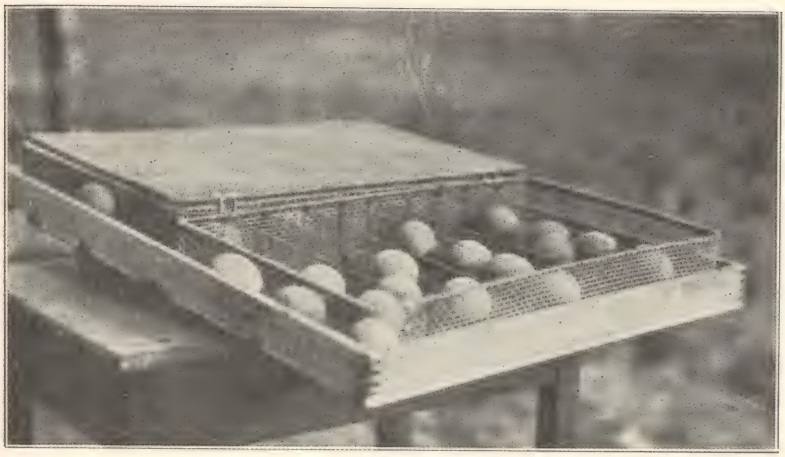

Staaltraadskurve til Rugemaskine.

skarp Kniv en lille Spalte nær ved Kanten af den Bindehud, der vokser mellem Skulder og Haandled, fører Ringen gennem Spalten og lukker den ude om Bindehudens Kant. De smaa Kantfjer som senere er saa forbistret sene at plukke af, vokser ud og dækker Ringen, men alle Dyrene vil dog til deres Død bære deres Stambogsnummer hos sig.

Efter nogle Udrugninger vil en stor Del af Kyllingerne trods al mulig Omsorg hurtigt faa daarlig Mave, d. v. s. tilklistrede Bagdele. Grunden vil da ofte være Forkølelse, som Kyllingen har paadraget sig under Rugningen, ved at man har ladet Varmen løbe for højt op eller for langt ned. Kyllinger skal de første 72 Timer efter Fødselen ingen Føde have, da de har opsuget Æggeblommen i Bagkroppen og lever bedre og sundere af den Næring, de saaledes har med sig, end af noget, vi kan give dem, og desforuden vil Fodring i dette Tidsrum kun volde Forstop-

Kyllingering.

Kyllinge- og Stambogsring.

pelse. Heraf kommer det, at man indenfor dette Tidsrum kan forsende Kyllinger med større Grad af Sikkerhed end nogensinde senere. Al Slags Sygdom, medfødt eller paadraget, har den ubehagelige Følge, at Blommen ikke bliver opsuget af Tarmen, og Kyllingen er dermed ruineret, og det bliver derfor af den yderste Vigtighed, at selve Overflytningen fra Rugemaskine til Kyllingemoder foregaar paa saadan Maade, at der ikke bliver Fare for Forkølelse. Kyllingemoderen maa ogsaa være opvarmet til den rette Temperatur, og denne maa holdes, ellers ender det hele med Lungebetændelse. Forkølelse og Lungebetændelse er sikkert Skyld i mere Kyllingedødelighed end alle andre Aarsager tilsammen.

En Kyllingemoder maa være saadan indrettet, at der ikke kan blive Tale om Træk, men paa den anden Side skal der paa en eller anden Maade være fri Tilgang for frisk Luft, saaledes at den Kulsyre, som Kyllingerne udaander kan blive bortført. Hvis man kan kontrolere disse to Ting, Varme og frisk Luft, saa er man et godt

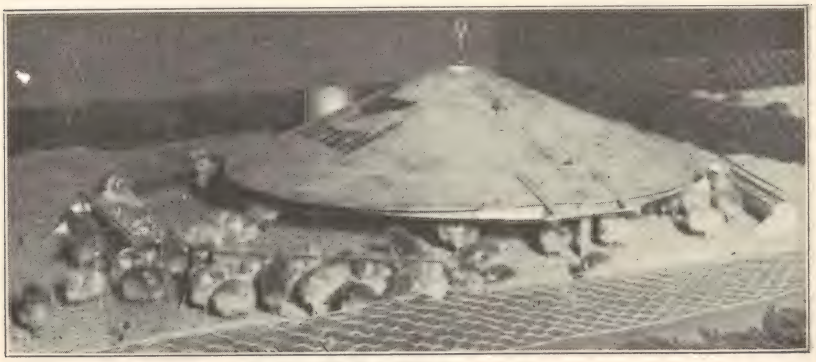

Kyllingemoderen „Putten“ og Ædetrug.

Skridt i Retning af at faa gode Høns ud af Kyllingerne. Blandt de mere og mere brugte Paraplymødre er den danske »Putten« vist nok den billigste og stærkeste. Princippet med en Varmekilde i Midten og fri Adgang for Kyllingerne til at vælge deres Soveplads i Forhold til den, som de lyster, er det samme for alle. Der er herefter ikke saa mange Vanskeligheder, før man naar det Stadium paa Livets Vej, da de skal til at undvære kunstig Varme. Hvis man ikke inden dette Tidspunkt har lært sine Kyllinger at sidde paa Pinde, vil de ganske uvægerligt ligge og klumpe sammen i store Bunker, og intet er saa ødelæggende som dette, rigeligt de halve af de skæve Brystben, man træffer, stammer fra, at de smaa Bæster har ligget Lagvis ovenpaa hverandre, den Kur kan ingen bruskagtige, bløde Ben staa for; desforuden ligger de underste og indaander de andres Kulsyre; de er om Morgenen halvkvalte og svedige, som Regel ødelagte Kyllinger.

Man maa altid huske, at en daarligt opdrættet Kylling bliver der aldrig en god Høne udaf.

Pinde til Kyllinger og forresten ogsaa til Høns skal være smalle, ikke bredere end at Foden kan naa at gribe om dem, med de tre Fortæer ned langs Forsiden og Bagtaaen ned langs Bagsiden, paa denne Maade faar Dyrene Hvile og Ro, de meget anvendte brede Pinde er en Uting, netop fordi Dyrene ikke kan faa fat *om* dem, de sidder derfor ustandselig og gnider frem og tilbage. Skarpe Kanter maa der selvfølgelig heller ikke være, ligesaalidt som runde Pinde er gode.

Iøvrigt er Renlighed, Renlighed og atter Renlighed det vigtigste, en Kyllingerøgter har at passe. Gødningen maa fjernes hver Morgen, og Lus og Midder maa ikke faa Indpas. Lusede Kyllinger er nogle sølle, arme Kræ, der ikke vokser og trives. Navnlig Kyllinger, der gaar med Høne, er udsatte for at faa Lus, brug derfor rigeligt med Insektpulver til Liggehøns baade før og efter Udrugningen. Der er derimod ingen som helst Undskyldning for at have Lus paa smaa, kunstigt udrugede Kyllinger i kunstige Mødre.

Fodring.

Fra gammel Tid har det været almindeligt at anvende Gryn som Kyllingefoder, vistnok udelukkende af økonomiske Grunde, idet man ræsonnerede, at paa den Maade gik intet til Spilde, nej Foderet spildes sikkert heller ikke, men derimod Tid og Penge. Ved alt Kyllingeopdræt gælder det, at Smaakræet skal vokse saa hurtigt som

vel muligt, og alt, hvad man kan gøre for at lette Fordøjelsen, skal man gøre. Derfor vælger man Foderemner, der er saa helt fordøjelige og saa letfordøjelige, som de kan faas, og dertil letter man Fordøjelighedsgraden og -hastigheden ved at finmale Foderet, det gives i Trug, hvoraf Kyllingerne ikke kan spilde og heller ikke vade op i Foderet, dette er virkelig Økonomi. Ved Sammensætning af et godt Kyllingefoder, maa man ikke glemme de proteinholdige Stoffer. Et lille Dyr, der skal vokse stærkt, har mere Brug for disse Stoffer end et udvokset Dyr, der er i Hvile, men da Høns jo helst ikke skal være i Hvile, men tværtimod producere, saa kan man omtrent regne med, at Kyllinger og Høns behøver samme Procentindhold af Proteinstof i deres Foder, omkring 12—14 Procent, hvad der er ud herover, er væsentligst spildt. Den eneste Forskel, der bør være, er denne, at til voksne Dyr med en kraftigere Fordøjelsesfunktion, kan man tillade større Anvendelse af træstofholdige Foderemner, hvor man til Kyllinger maa anvende de mindst træstofholdige og lettest fordøjelige Foderemner, man kan faa. Dette er den eneste, men ogsaa gode Begrundelse for, at et Kyllingefoder er dyrere end et Hønsefoder.

Hvis man vil gøre Regning paa at faa Æg om Vinteren paa den Tid, da Ægprisen er høj, d. v. s. Oktober, November, December og Januar, saa maa Kyllingerne være udrugede i Marts, og dette vil jo i de fleste Tilfælde her hos os sige, at Kyllingerne maa holdes inde største Delen af fire til seks Uger. Der opstaar herved en hel Del meget vanskelige Problemer, idet Kyllinger ikke uden videre kan trives under saadanne Forhold. De saakaldte Vitaminer og Mineralstoffer, som Dyrene under normale Forhold skaffer sig ved at pille af spirende Græs og andet Grønt samt i den friske Jord, maa man paa forskellig Vis give dem Erstatning for. Ved Hjælp af Levertran og tørret Gær, henholdsvis for A og B Vitaminer, kan man forholdsvis nemt sørge for den Side af Sagen. Der er dog visse, lidt indviklede Forhold at tage Vare paa, som det ikke er saa lige at løbe til. Mineralstofferne maa man hjælpe paa med Kridt og Salt, Kiselsyre i en eller anden Form, o. s. v. Man kan ogsaa knuse Sukkerroer eller Gulerødder og se at faa Kyllingerne til at æde deraf, men Foderets Træstofmængde forøges desværre derigennem. Lettest er det selvfølgelig at købe et Foder, hvori de forskellige Dele indgaar.

Iøvrigt maa man ikke glemme, at de voksne Høns, der skal lægge Rugeæg med levedygtig Kim, maa der ogsaa sørges for paa denne Maade, da det Gang paa Gang har vist sig, at Unger, der er født

af Mødre som har lidt af Vitaminhunger, kommer til at lide af de typiske Vitaminmangel Sygdomme, hvis de i det hele taget kan leve og ikke dør endog inden Fødselen.

Bensvaghed, denne Kyllingeopdrætteres Skræk og Rædsel, som i et Par af sine Former er en typisk Vitaminmangel Sygdom, kan dog ogsaa skyldes, at Rugeægget er fra en lille og altfor rigtlæggende Høne. Saadan en lille Høne kan, som tidligere berørt, have sin Nød og Besvær med at skaffe sig det fornødne baade til Dagen og Vejen og Æggene med, og det er ikke alene med Foderet det kan knibe, men ogsaa med Mineralstofferne, og det kan da ikke saa sjældent gaa udover Æggets Forsyning med disse Stoffer.

En godt passet og godt fodret Kylling bør, naar den er 35 Dage gammel, veje ca. 275 Gr. eller derover, og den skal i hele sin Opvækst først og fremmest være godt kødsat i Modsætning til at være fed. Der kommer jo i 7—8 Ugers Alderen det Øjeblik, da man skal til at frasortere Slagtekyllingerne, og det har da sin meget store Betydning, om det er løst, let Fedt eller fast, tungt Kød man har til Salg. Her spiller det en Rolle, om Foderets Forhold mellem de varme-, energi- og fedtgivende Kulhydrater og de vækstgivende Æggehvidestoffer har været vel afpasset, og ligeledes spiller det en stor Rolle, om de anvendte Æggehvidestoffer har været af den rette Art og Fordøjelighed. I det store og hele er det nogenledes rigtigt at sige, at Æggehvidestofferne skal udgøre ca. 14 % af Foderet og næsten altid er bedst, naar de er af animalsk Oprindelse.

Rhode Island Reds faar ofte Skyld for at være en besværlig Høne paa Grund af sin stærke Rugetrang. Et Skrukkebur er selvfølgelig en Nødvendighed hos enhver Rhode Island Opdrætter, men det er dog mest de store, grove, kassable Høner, som er en Plage i denne Henseende, de smaa Ægsprøjter er omtrent saa fri for Rugetrang som Italienere, men hvad! de er jo heller ikke rigtige Rhode Islands.

En skikkelig, god Mutter, typisk for Racen, har sine to, tre à fire Anfald, og jeg tror ikke, man skal prøve at ændre dette, halvsvære Racer er nu engang halvsvære Racer, og har de dermed forbundne karakteristiske Egenskaber, som de vistnok ikke godt kan være foruden. To Amerikanere paastaar, at hvis man avler Rugetrangen ud af sine Dyr, saa mister de deres gode Kødkvalitet, det lyder troligt nok, og den Dyd ved Racen tror jeg ikke, det lønner sig at miste. En anden Ting er, at hen paa Sommeren skal man være paa Post mod Rugelyst; paa denne Tid af Aaret har man jo ikke Brug for Rugehøns mere, og derfor er alle de Æg, man kan faa,

kærkomne. Det gælder derfor om ikke at miste Æglægningskonditionen, d. v. s. at Æggestokken holder op med at danne Blommer, Æggelederen Hvide o. s. v.; indtræder først dette, saa gaar Hønen i Fældning og dermed er Æglægningen færdig for den Gang. Derfor maa man vaage over, at en Skrukhøne aldrig faar Lov til at overnatte paa Reden. Rhode Islands er som Regel fra 200 til 220 Dage gamle, inden de lægger det første Æg — noget varierende efter Stamme og efter, hvor tidligt eller sent de er tillagt — og fra 100 til 120 Dage om at fælde og begynde Æglægningen paany, men en daarlig opdrættet Kylling kan nemt blive 300 Dage, inden den lægger, og en daarlig passet Sommerfælder kan godt være op mod 200 Dage i Hvile.

Hønsehuset.

Blandt de Smaating som det er værd at tage sig af, efter at Avlsstammen er sammensat, er nu kun Husrummet tilbage.

Et godt Hus skal være trækfrit, men godt ventileret, køligt men lunt, lyst, men ikke for lyst, og det Lys, der er, skal være rigtigt fordelt, det skal være tørt, nemt at holde rent, let at færdes i for Betjeningen, med 2 m² Gulvflade for hver 5 Høns, og hele denne Gulvplads uhindret tilgængelig for dem, og naar man gør sine Sager godt, bygger man det saa solidt, at det kan holde nogle Aar uden for megen Reparation, og uden at det derfor bliver for dyrt.

Som det fremgaar af Tegningerne, er alle Aabninger i Huset, Døre, Vinduer, Ventiler og Udgangslemme hævet mindst 30 cm over Gulvet af Hensyn til Skrabematerialet, som Hønsene ellers vilde slæbe ud af Huset. Ventilationen foregaar gennem Aabningerne forneden i Forsiden, foroven i Forsiden og foroven i Bagsiden. Det susende Gennemtræk, man herved faar hen under Taget, kan paa Grund af det dobbelte Loft og den dobbelte Bagside, der mødes tæt af Gødningsbrædtet, ikke berøre Hønsene, naar de sidder paa Pindene, hvorimod den suger deres Uddunstninger med sig, og disse dobbelte Lofter og Vægge gør i Forbindelse med Gennemtrækket Huset lunere om Vinteren og køligere om Sommeren. Den Luftstrøm, der trækker gennem Huset fra den underste Ventil i Forsiden, op under Gødningsbrædtet, bag den inderste Bagvæg og ud gennem Ventilen under Taget eller om Sommeren blot ud gennem det lille Vindue i Bagsiden under Gødningsbrædtet, kommer ogsaa væsentligst til at gaa over Hønsene, der gaar paa Gulvet.

Vinduerne i Forsiden er arrangeret som et Bælte, der gaar paa tværs af hele Huset fra Ende til Ende, og de maa ikke være til at lukke op. Thi ligesom der er mere Træk i en Cigar, der har sit Dæksblad helt end paa en, hvor det er i Stykker eller mangler, saa er der bedre Træk og Luftfornyelse i et Hus, hvor man sørger for, at Luften kommer i Bevægelse, end hvor hele Forsiden er aaben, saa alting bliver stillestaaende. Desuden faar man Lyset fordelt fra hele Forsiden, saaledes at der ingen mørke Kroge bliver, og ved Hjælp af de store øverste Ventiler, som altid staar helt aabne Sommeren igennem, forhindrer man Sommersolen i at skinne ind i Huset, hvorimod al den Vintersol, der er paa Himlen har fri Adgang helt ind til Bagsiden af Huset, saa den mørkeste Dag af Aaret vil den solbelyste Stribe af Gulvet ligge helt tilbage i Huset og være ca. 1 m bred, men efterhaanden som Solen kommer højere og højere paa Himlen, trækker Striben sig længere og længere frem mod Forsiden og bliver samtidig smallere for til Slut helt at forsvinde. Man opnaar herved, at Huset ikke som paa ældre Typer bliver Drivhus om Sommeren og Isskab om Vinteren. Det lille Vindue i Bagsiden tjener dels til Ventilation om Sommeren, men navnlig til at kaste Lys over Gulvet under Gødningsbrædtet.

Høns er ikke dummere end vi andre, naar det gælder om at skaffe det daglige Maaltid Mad, og staar under den Syssel ikke gerne sig selv i Lyset, hvilket i Praksis vil sige, at de altid, naar de skraber i Strøelsen efter Korn, vender Hovedet mod Lyset og skraber Strøelsen bagud; har man nu Lys kun fra en Side i Hønsehuset, saa vil al Strøelsen i Løbet af ganske kort Tid være rodet op mod den modsatte Væg, og dette med at kaste Kornet i dyb Strøelse for at skaffe Dyrene Arbejde, bliver et noget illusorisk Begreb, da man i denne Henseende mestendels vil befinde sig paa bar Bund. Har man derimod Vinduer i begge Sider og Lys over hele Landet, saa staar hver Høne hurtigt nede i sin Gryde, den ene dækker den andens, den anden den tredies, og saaledes skifter Strøelsen over hele Gulvet frem og tilbage, og er altid jevnt fordelt. Dørene mellem Husets Afdelinger laves som Svingdøre, det koster et Par Kroner i Ekstraudgift til hvert Par dobbeltvirkende Hængsler, men Bekvemmeligheden, der opnaas ved, at man kan have begge Hænder optaget og alligevel bevæge sig frit gennem Huset, opvejer i Tidsbesparelse hurtigt de Par Timers Arbejdsløn, som Udgiften beløber sig til.

Fritfoderbeholderen anbringes indbygget i Skillerumet, den er derved rart af Vejen, og da den er gennemgaaende, kan to Hold Høns

æde af den samtidig; naar den gøres saa stor, at den kan rumme 25 kg. Foder, saa indskrænkes Arbejdet med Fodringen til en Gang hver fjortende Dag. Af samme Grunde anbringes Vandingstruget ogsaa i Skillerummet, og begge Dele hævet 50 cm over Gulvet for at give Dyrene frit Raaderum der. Rederne anbringes under Gødningsbrædtet, der er de rart af Vejen, og fylder en Plads, som man ellers ingen Brug har for.

Gødningsbrædtet sættes 1 m over Gulvet, dette er højere end almindelig anbefalet for halvsvære Racer, men naar jeg i flere Aar har holdt 3- og 4-aarige gamle Høner flyvende op og ned fra denne Højde, uden nogensinde at volde Hønsene Besvær derved, saa er der ingen Grund til, at andre ikke kan gøre det samme, og derved vinde den Bekvemmelighed, det er for den, der skal tage Hønsene af Rederne, at han ikke hver Gang skal bøje sig eller ligge paa Knæ.

Siddepindene gøres af 5 cm × 3 cm, d. v. s. 2" × $^5/_4$" Lægter *paa Kant* af de Grunde, som er berørt under Kyllingeopdræt Side 63. Hønsene sidder bedre paa Pindene, naar de staar paa Kant, end om de ligger paa Fladen, og det eneste Argument der føres i Marken for brede Siddepinde, nemlig at de giver færre skæve Brystben, vidner ikke om særlig Iagttagelsesevne hos dem, der fremsætter det. Naar Høns sidder roligt og i Hvile, saa berører Brystbenet praktisk talt aldrig Pinden, idet Brystmuskulaturen hviler paa Tæerne, og kommer Brystbenet paa Grund af udsultet og tynd Muskulatur til at hvile paa Pinden, saa er det komplet ligegyldigt, om den er 2 cm eller 5 cm bred. Er der Tale om en kraftig, veludviklet Høne, saa er Brystbenskammen overhovedet ikke til at bøje, og er der Tale om en af de smaa, spinkle Ægmaskiner, hvor der kan blive Tale om, at Benbygningen kan blive berøvet noget af sit Kalkindhold og derved blive bøjeligt, saa bøjes det lige let, enten Hønens Vægt presser Kammen mod en Staaltraad eller mod et Logulv, og forresten er den Art Høner akkurat dem, man ikke tager Rugeæg efter, saa Skaden er i alle Tilfælde ikke stor, og er der endelig nogen, der vil Tale om Hønneker i denne Forbindelse, saa »Skam faa den, der tænker ilde derom,« og ikke har sine Hønnekers Bryst saa kødsat, at Brystbenskammen ikke er fremtrædende, og det derfor bliver Muskulaturen, der optager hele Trykket af Dyrets Vægt. Nej Brystben og Siddepinde har ikke ret megen Berøring med hinanden, og man kan derfor trøstig hengive sig til at tænke lidt paa Dyrenes Bekvemmelighed.

Huset opføres iøvrigt af pløjede Brædder, høvlede paa den ind-

advendende Side, og Taget belægges med Tagpap, kan nogen for Brandvæsen og andre bøse Væsener faa Lov at tække med Straa, saa er dette selvsagt det bedste, luneste og køligste. Hele Huset stryges med Solignum eller finsk Tjære, hvorefter der kun er tilbage at lade Lampens Aand flytte det hele hen paa et Betonfundament, som er hævet 30 cm over Jorden. Man graver en Rende, Spadestiks Bredde, 60 cm i Jorden, saa stor i Rektangel som Huset skal være, og fylder den med Beton, sætter derefter omhyggeligt Støbeflager op, og støber en 15 cm tyk Krans ovenpaa Soklen, fylder 20 cm Slagger, Singels, skarpt Grus eller lignende i Rektanglet og passer at vande og støde det godt sammen, saa det ikke senere kan sætte sig. Derefter støbes 10 cm raa Gulvbeton, og det hele trækkes af med et 2 cm Pudslag. Et saadant Gulv er rottesikkert, det er tørt, det er renligt, og man undgaar den store Gene ved stampede Lergulve, at de øverste 10 cm hvert halve Aar er blevet saa sure, at de maa fjernes og nyt Gulv stampes. Hvis man paa et saadant Gulv er lidt flot med Strøelsen, har man aldrig andet end Glæde af det.

Det paa Tegningen bag i Bogen viste Hønsehus udføres paa den Maade, at Gavl og Skillerum udføres som Rammekonstruktioner med Beklædning. Med Undtagelse af Tagspæret, der gøres af $1^1/_2$" × 4" Træ, udføres Rammerne iøvrigt af $^7/_8$" × $2^1/_4$" høvlede Lægter. Disse Dimentioner er almindelig gangbare paa ethvert Maskinsnedkeri, og derfor lette og billige at skaffe, og man staar sig ved at lade Fabrikken tappe og stemme alle Samlinger, saa Rammerne er lige til at klappe sammen.

Naar Gavlrammerne er samlede, lægges de over et Par Bukke, og Beklædningen paasømmes saaledes, at den rager 2" ud over Underramstykket, hvorved man faar den nødvendige Sokkelfals. Beklædningen er af 1" × 5" ru, firskaarne Brædder, høvlede paa den indvendige Side. Man renskærer langs Tagspæret, hvorefter Dørindfatningen paasømmes, og alle Fuger listes med $^1/_4$" × $1^1/_2$" Lister.

De tre Skillerumsrammer paasømmes 1" × 5" høvlede og pløjede Brædder, man udsparer foruden Aabninger til Døre ogsaa Aabninger til Foderkasser og Drikkekar i to af dem, saaledes som vist.

Bagvæggen samles i tre Flager, hver Flage laves ved at sømme Beklædningen paa fem Revler, en foroven, en to Tommer fra Underkanten, og de tre andre saa de danner False for Vinduer og Ventiler. Beklædningen er ligesom paa Gavlene 1" × 5" ru, firskaarne Brædder, høvlede paa den indvendige Side. Laves nu de to af Flagerne paa 299 cm Længde, den tredie paa 195 cm, saaledes

at den samlede Længde er 793 cm, og beregner man at stille hele Bagvæggen imellem Gavlene, saa bliver for det første Soklens Længde 793 cm og med Fradrag af 7 cm til tre Skillerumsbeklædninger faar man fire Rum paa hver 1965 mm Bredde. De tre Flager samles med den ved A viste Boltsamling af Revlerne, og hele Bagvæggen samles med Gavle og Skillerum ved Hjælp af tre Laskebolte i hver

Hønsehus.

Ramme, der udspares Aabninger til Ventil paa ti Bræddebredders Længde, til Vindue paa fjorten. Indfatning om Vinduer paasømmes og Fugerne listes.

Forsiden udføres som en svær Ramme af $1^1/_2$" × 4" Træ, der foruden at tjene til Afstivning og Samling, ogsaa danner Indfatning om Vinduerne og Ventilerne. Da denne Forramme griber ud over Gavlene, laves den i to Stykker paa 3015 og et paa 1950 mm beregnet til Midten af Boltsamlingen B. Den samlede Længde er saaledes 798 cm, hvilket er det samme som Bagvæggens og Soklens Længde med Tillæg af Gavlbeklædningernes Tykkelse. Bag paa Rammen paafores, for at give Plads til at indsætte Vinduer og hænge

Ventiler, to 1" Tykkelser, den første af samme Bredde som Rammetræet, den anden saa meget bredere, at den danner False til Vinduer og Ventiler. Under den nederste Ventil optræder den første Paaforing som Ydervæg i Plan med Ventilerne, og den underste af de indre Paaforinger paasømmes 2" over Rammens Underkant, saaledes at der ogsaa her dannes Sokkelfals. Samling med Gavle og Skillerumsrammer sker ligesom paa Bagsiden med 3 Laskebolte i hver Ramme. I alle opgaaende Hjørner dannes False, som vist.

Baade Sokkel og de fem tværgaaende Rammer laves 2965 mm, hvert af de fire Rum vil da blive paa ca. 15 Kvadratalen, altsaa rigeligt til en Stamme paa 1,12.

Taget lægges af 1" × 5" ru Brædder, høvlede paa Undersiden, det belægges med Tagpap. Dobbelt Bagvæg og dobbelt Loft laves af $^3/_8$" × 5" svensk Rostik, hvorefter Døre, Vinduer, Ventiler, Foderkasser, Gødningsbrædder og Siddepinde laves og indsættes som vist.

Naar Afstanden mellem Bagsidens Vinduer og Ventiler gøres smaat 2' vil 12' Brædder anvendt til Bagside og alle Ventiler give mindste Spild. Gøres Bagsiden fra Underkant af Beklædning til Tag 5' 11", saa faar man for det første passende Arbejdshøjde foran Gødningsbrædt og ved Rederne, og gøres Forrammen 7', saa vil 13' Brædder slaa til uden Spild baade til Gavle og Tag, dette sidste vil med to 13' Længder give 7 cm Udhæng over Gavlene.

Til Skillerumsbeklædninger anvendes 12', til Gødningsbrædderne 13' høvlede og pløjede Brædder.

Gødningsbrædderne hviler paa Skillerumsrammernes Tværstykker og Revler.

For alle Ventiler og Forsidens Vinduer sættes finmasket Traadvæv, dette sidste maa gøres aftageligt for Rengøringens Skyld.

Alt Træ skal være sundt og godt, uden blaat eller løse Knaster, vellagret, men ikke kunstigt tørret, da det i saa Tilfælde udvider sig for stærkt.

Før Opsætningen stryges de underste 15 cm med Cuprinol, en Kobberopløsning, som bevarer Træet mod Fugtighed, og efter Opsætningen stryges Gavle, Bagside og Ventiler med ren finsk Tjære eller Solignum. Vinduer, Forsiderammen og andre Indfatninger oliemales. Alle Bolte galvaniseres, saa de ikke ruster, man kan da meget nemt, om det ønskes, skille og nedtage hele Huset.

Et Hus som dette bør, alt iberegnet, kunne laves for ca. 850 Kr. og vare op mod hundrede Aar.

Løbegaarde og Indhegning.

Løbegaardene skal være saa store, at der er ca. 6 m² Grønjord til hver Høne. Lægger man Hønsehuset saaledes, at der kan skiftes med Løbegaard foran og en bagved Huset, kan man knibe paa den samlede Størrelse. Gaardene skal være bredest muligt i Forhold til Længden og tilsaas med en Blanding af de fineste, laveste Græsarter, der vil gro i ens Jord. Brug ikke Kløver og Luzerne i Løbegaardene, det volder kun Skuffelser, det grønne, Hønsene helst vil have, er altid de nyeste Spirer, og begge de nævnte Sorter bliver jo, i Modsætning til de fine Græssorter, ret hurtigt gamle og grove.

Indhegning behøver ikke at være mere end 1 m høj, men man gør sine Høns og navnlig sine Haner en stor Tjeneste ved at gøre de underste 60 cm af Plankeværk, Bølgeblik eller Rørfletning. Dels giver dette et saare kærkomment Vindskjul, men det forhindrer ogsaa Hanekampe, som er meget lidt attraaværdige, navnlig i Parringstiden.

Hvis man ikke har Frugttræer, Buske eller andre Skyggevækster i Løbegaardene, maa man ved Hjælp af Straafletninger eller paa anden Maade sørge for Skyggepladser.

Laagerne mellem Gaardene gøres af samme Bekvemmelighedsaarsager som Dørene inde i Huset til Svinglaager, og man kan vist uden kriminel Risiko »hugge« Tegningen til baade Laager og Beslag fra Statsbanernes ubevogtede Overgange.

Udstilling.

Har man Ønsker om at udstille Dyr paa Kaaringsskuer, saa er der en Post paa Bedømmelseskortet, der hedder Pleje og Tilstand. Under den sorterer ogsaa Renlighed. Nu er der jo ikke nogensomhelst Grund til at vaske en mørk Hønes Fjerdragt, derimod bør Løb, Tæer, Næb, Ansigt, Kam og Hagelapper gores grundigt rene. Man begynder fjorten Dage før Udstillingen med at sætte Dyrene i et Hus med ren Halm og holde dem indelukkede. De vil allerede efter en Uges Forløb være pænt rene. Man smører saa Løb og Tæer, men ikke Hælens Dun ind i brun Sæbe, næste Dag vasker man det hele godt rent i lunkent Vand ved Hjælp af den Tandbørste, man var lige ved at kassere. Skællene er nu saa bløde, at man ved Hjælp af en tynd, men ikke spids Neglerenser kan fjerne den Skorpe af Snavs, der sidder under hvert Skæl. Det er ikke saa stort et Ar-

bejde som det lyder til, det gør Løbene straalende gule og lægger mindst sine to Points til ved Bedømmelsen. Ingen Dommer, han være nok saa dreven, kan undgaa at blive velvilligt paavirket i sin Bedømmelse, naar han har med et velsoigneret Dyr at gøre. Og modsat er der ikke noget saa irriterende som at bedømme et godt Dyr med svinske Løb, og hvis Tæer er tværstribede af Snavs under Skællene. Det minder om Konen, der fortalte sin Veninde, at de mørke Striber i hendes nye Nederdel omtrent havde samme Bredde som den sorte Del af Neglen.

Paa gamle Dyr med grove Skæl gaar man derefter hvert Skæl efter, trykker med sin Tommelfingernegl paa Skællets Hjørne, hvorved man oftest faar det gamle Skæl til at springe af og det nye, glatte, fine Skæl sidder da tilbage. En fireaarig Hane kan ved denne Behandling faa ligesaa fine, gule Løb som en Unghane. Man gaar derefter til Hovedet, renser Næseboret, vasker Ansigt, Kam, Hagelapper og Øreskiver, bløder forsigtigt alt Blod af, men sørg altid baade ved Skælrensning og Afblødning af Saar, ikke at aabne for nyt Blod, saa skal bare det hele gøres om.

Dagen før Udstillingen tager man et rent, blødt Klæde og gnider dermed forsigtigt alle Fjer og Dun saalænge, til Klædet ikke mere bliver smudsigt, det er forbløffende, hvor Glansen forhøjes ved dette Arbejde, gør det forsigtigt, stryg selvfølgelig med Fjerene, og bræk intet.

Vask derpaa Hovedets Huddele i lige Dele Eddike og Vand, og tag derefter ganske lidt Vaseline og gnid det godt ind i Deres Fingre. og gaa derefter al synlig Hud og Horn efter med de fedtede Fingre, men det skal være saa usigelig lidt Fedt, der maa bruges, for bliver Dyret egentlig fedtet, saa samler det blot Støv og Snavs inden næste Dags Morgen, og alt er dermed ødelagt, og kom for alt i Verden ikke Fedt paa Fjer eller Dun.

Hvis ét Dyr har et hvidt Dun i en ellers lydefri Underfarve, saa ryk det ud, det er en ren Tilfældighed, og ikke noget typisk. At fjerne flere Dun og Fjer fra Haleroden, afbrække sorte Spidser paa Vingedækkerne, hvide Spidser paa Slagfjer eller rykke Dun ud af Løbene, er derimod strafbart Snyderi, som ikke undgaar nogen Dommers Opmærksomhed, naar han ellers er sit Salt værd, og saadant vil uvægerligt ende med, at De og Deres Dyr bliver diskvalificeret.

Under hele denne fjorten Dages Forberedelse skal man hyppigt rense Dyrene for Utøj; der er ikke noget en Dommer bliver saa »eddergal« over, som at blive fyldt med andre Folks Lus, og man maa regne med, at selv om Dommere i hvide Kitler og Roset i Knap

hullet er nogle store Guder, saa har de dog menneskelige Fornemmelser inde bag Vesten. Endvidere skal man hver Dag sætte Dyrene 15 à 20 Minutter i et Bur og ved Kæleri og hyppig Haandtering vænne dem baade til Buret og Dommerstokken, vænne dem til at en Arm bliver stukket ind til dem for at gribe dem, og hvis De kan naa saa langt, faa dem dresseret til at komme frem i Buret og staa med Profilen til i en fordelagtig Stilling, saa saare nogen nærmer sig. Hav altid nogle Frikadellebidder eller lignende til dem, det er alt i alt ikke saa lidt Ulejlighed, men det kan meget, meget nemt betyde Forskellen mellem en første og anden Præmie, naar de ellers har gode Dyr.

En gammel, durkdreven, engelsk Udstiller vandt en Vinter igennem utallige Førstepræmier, Ærespræmier, Pokaler, Guldmedailler o. s. v. med en dejlig Hane, der var blind paa højre Øje; han havde blot dresseret den til altid at stille sig med venstre Side til Beskueren.

Transportkurv.

Naar Dyrene saa skal sendes afsted, saa send dem i Emballage med et Rum til hvert Dyr og frem for alt ren Halm. Bedst er de engelske Transportkurve, som nu laves af Kurvemager Wengler i København, de er luftige og paa Grund af deres indvendige Hessians Beklædning, nogenlunde støvtætte.

Naar Dyrene kommer hjem fra en Udstilling, saa hold dem en Uge adskilt fra andre Dyr; de kan jo have raget sig baade Sygdom og Utøj til undervejs.

Fedning.

Ud af den Flok Haner, som De havde troet paa til Udstillingsbrug, og muligvis ogsaa af dem, De faar hjem fra en Udstilling, vil der sommetider være nogle, De udrangerer til Slagtning, den Slags Ting hænder jo. Naar De gør dette, saa lad være med at sælge dem som de gaar og staar, det betaler sig ikke, sæt dem fjorten Dage i et Fedebur og giv dem to Gange om Dagen alt det fintmalede Havre rørt op i Skummetmælk, som de vil æde. Havrens Skal maa være med i Formalingen ellers klistrer Foderet, og ganske lidt Salt øger Appetitten. De kan godt forøge Vægten med 500 Gr., og Kvaliteten bliver meget bedre. Prøv aldrig at fede med Majs, det giver ubehageligt løst og gult Fedt.

Om Sommeren hen mod den Tid, da Fældeperioden nærmer sig, skal De være paa Tæerne for at faa fat paa de Høner, De vil udrangere, inden Fældningen begynder. Er en Høne først i Fældning, er den næsten usælgelig og ialtfald meget lidt værd, og da nogle Høns fælder paa en Nat, er det bedre at samle de, der skal sælges i et Hus for sig, fodre dem godt en halv Snes Dage og saa blive af med dem, selv om de endnu lægger lidt Æg. De faa Æg, De gaar Glip af, er ikke saa meget værd, at det betaler sig at løbe Risikoen for at maatte beholde saadanne Høner Fældetiden over.

Jeg haaber, at det maa være gaaet op for Læseren, hvor megen Lod og Andel, vi selv har i den Mængde Ros og Hæder, Rhode Island Reds skal høste, eller i den Haan og Forsmædelse, der skal overgaa de kære Dyr.

Med en let Omskrivning af Nelsons Signal til Flaaden før Slaget ved Trafalger kan man derfor sige: »Rhode Island Reds venter, at hver Mand gør sin Pligt!«

R. I. R. Klubben.

En Bog om Rhode Island Racen kan ikke godt tænkes uden Omtale af »Den danske Rhode Island Red Klub«, og det Arbejde, den har gjort for Racen her i Landet.

Fra en ganske ringe Begyndelse arbejdede den sig ret hurtigt frem til at blive den største blandt de andre smaa Specialklubber her paa Bjerget. Ikke at dette vil sige saa overmaade meget, men hvad der er mere, er det, at dette Monstrum af en Klub aldrig er ophørt med at vokse. Det tog ca. 6 Aar at samle de første 200 Med-

Avlscentret paa Fejø.

lemmer, men i de næste 4 Aar kom der gennemsnitlig ca. 200 nye Medlemmer til om Aaret, og Klubben er nu med sine 1000 Medlemmer uden al Tvivl den største Specialklub udenfor Amerika.

Klubben har paa Fejø under Brødrene Mortensens dygtige Ledelse sit eget Avlscenter, hvorfra der hvert Aar spredes ca. 4000 Rugeæg og ca. 400 Avlsdyr over hele Landet. At Avlscentrets Besætning er god, fremgaar tydeligt af den høje Æglægning for Stammen og de mange Præmier, de har bragt hjem fra Udstillingerne.

I 1901 begyndte Klubben Udgivelsen af sit eget Medlemsblad, der udgaar med 12 Numre aarlig. Der er ingen Tvivl om, at dette lille Blad er et meget betydende Bindeled mellem Klubbens Medlemmer.

Rhode Island Red Klubbens Kontrolstation i Kappelev.

Det solide og indgaaende Stof omhandlende Avlen og Klubbegivenheder er kærkommen Læsning i alle de Tusind Hjem.

Sidste Efteraar fuldbyrdedes saa Klubbens hidindtil største Begivenhed, Aabningen af den store Æglægningskonkurrence for 200 af Medlemmernes Dyr. Det er intet ringere end et Kæmpeværk, her er fuldbragt, og et Værk, som Klubbens Medlemmer for det første kan være stolte af, og som for det andet vil blive til uoverskuelig Gavn for Klubben.

I 1921 oprettedes i Esbjerg den første Lokalklub under Landsklubben, i 1922 kom den anden i København, 1923 den tredie i Odense og i 1924 den fjerde og femte i henholdsvis Horsens og Struer. Disse Lokalklubber vil, hvis de ledes fornuftigt, utvivlsomt faa stor Betydning ved at samle og indsamle lokale Medlemmer og mere personligt, end Landsklubben formaar det, paavirke og hjælpe Medlemmerne. Klubberne i Esbjerg og København har oprettet hver sit Avlscenter, og navnlig Københavnscentret under Murer Holger Hansens Ledelse har en glimrende Besætning af rigt ydende højt præmierede Dyr.

Eyvind Elm.

Danmarks Fjerkræavlerforening har under Ledelse af Fru Wagner i Hellerup ved København et udmærket Avlscenter.

Klubben afholder hvert Aar sit eget Klubskue med en stadig øget og stadig forbedret Tilgang af Dyr.

Sjælen i al denne frodige Vækst er ubestridelig Eyvind Elm. Som Medstifter af Klubben, som Medlem af Bestyrelsen siden Stiftelsen, først som Sekretær, senere som Sekretær og Formand, har han haft Lejligheden, men ogsaa Evnerne til at lede Væksten.

Hans har som oftest Idéerne været, han har haft Energien til at føre dem ud i Livet, og samtidig er han den fødte Opdrætter, en lykkelig Blanding af Egenskaber for den, der med Autoritet skal røgte hans Hverv som Fører og Agitator. Jeg vil haabe, at han længe maa vedblive at virke til Gavn og Udvikling for

RHODE ISLAND REDS

I

DANMARK

INDHOLDSFORTEGNELSE:

Indledning 5
Begyndelse og Udvikling 7
Standard 14
Videre Udbredelse 30
Avl 33
Type 35
Farve 38
Nytte 44
Avlsstammen 54
Udrugning 57
Rugeæg 59
Kyllinger 60
Fodring 63
Hønsehuset 66
Løbegaarde og Indhegning 72
Udstilling 72
Fedning 75
»Den Danske Rhode Island Red Klub« 75

BIBLIOGRAM

American Poultrybreeders Assn.: Standard of Perfection.
Berg, Ragnar: Die Vitamine.
Bittenbender, H. A.: Breeding Rhode Island Reds for Type and Egg Production. Bulletin-Iova agric. Experiment Station.
Hall, D. E.: Rhode Island Reds.
Johansen, W.: Arvelighed.
Koup, B. F.: Mineral contents of southern poultry feeds and mineral reguirements of growing fowls. Journal of Agric. research. Washington.
Koup, B. F. & Ivey, J. E.: Digestive coeficients of poultry feeds and rapidity of digestion. Bulletin North Carolina Agric. Experiment Station.
Koch, V. Praktisk og økonomisk Fjerkræavl i de forenede Stater og Kanada.
Mc Collum, Elmer, V.: The newer knowledge of nutrition.
Pearl, Raimond: Papers from the biol. laboratory. Maine.
Pedersen-Bjergaard: Fælles nordisk Standard.
Plimmer, R. H. A.: Vitamins and the choice of food.
Powell-Owen, W.: Selecting the layers.
Punnet, Reginal Grundall: Heredity in poultry.
Rasmussen, H. J.: Fodringslære.
Robinson, John H.: Fundamentals in poultry breeding.
Wedding, Hans: Rote Rhodeländer.
Weir, Harrison: Our Poultry and all about them.
Winge, Ø.: Arvelighed & Hønseforædling. Rhode Island Bladet.
Wright, Lewis: Book of Poultry.

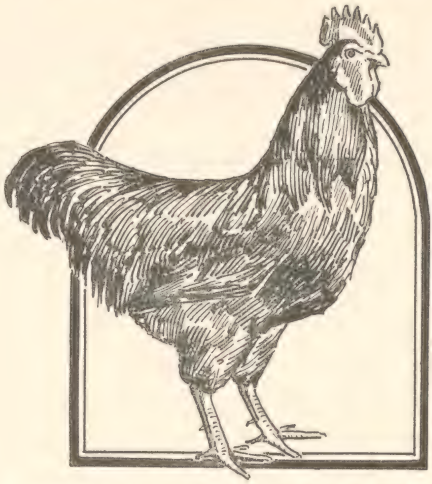

Rhode Island Klubben

for Danmark.

Adresse:

Lærer E. Elm, Ishøj pr. Taastrup.

Kontingent 4 Kr. aarlig!

Intet Indskud!

Eget Medlemsblad!

Eget Fremavlscenter!

Klubben har i 1924 startet sin egen store moderne indrettede Kontrolstation under Forsøgslaboratoriets Tilsyn. — Paa Kontrolstationen er Plads til 20 Stammer à 10 Dyr. — Klubben afholder hvert Aar sit eget Kaaringsskue, hvor Dyrene bedømmes af Landets bedste Specialdommere i denne Race, og hvor Udstillerne konkurrerer om 2 store Vandrepokaler (1 for Haner og 1 for Høner) samt en Mængde andre værdifulde Præmier (Klubskeer). Alle R. I. R. Opdrættere bør i egen Interesse være Medlemmer.

Lærer E. Elm, Ishøj pr. Taastrup

Telefon Ishøj 20.

Specialopdræt af e. k. R. I. R.

Kontrolavl og Stambogsføring.

Kun rigtlæggende Dyr af bedste Afstamning og fineste Farve og Type anvendes i Avlen.

Rugeæg! Daggamle Kyllinger! Avlsdyr!

Enhver Fjerkræavler bør i egen Interesse behandle alle sine Huse til Fjerkræ med

SOLIGNUM

Desinficerende Trækonserveringsstof i 11 Farver.

SOLIGNUM holder Utøj borte samtidig med at imprægnere og male Træet med smukke Farver, der trænger ind i Træets Porer og derfor ikke skaller eller regner af som almindelige Kompositionsfarver.
SOLIGNUM anbefales af talrige Hønseriejere og nærværende Bogs Forfatter
SOLIGNUM faas — færdig til Brug — hos alle Tømmer- og Farvehandlere samt hos Hovedforhandlerne

CARLSEN & PLENGE

Kronprinsensgade 4 København K. Telefon Byen 4142.

Tør - Kyllingefoderet

„Samson"

bør gives Kyllingerne fra 1ste Dagen til Tre-Maaneders Dagen.
Tildelt Højeste Anerkendelse. Guldmedaille. Sølvmedaille.

A/S Joh. F. Hansen,

Taastrup St. Telf. 6 & 256.

Rhode Island Klubbens Avlscenter.

Adresse:

Bdr. N. & A. Mortensen, Vesterby, Fejø.

Telefon: Fejø 135.

Fra Centrets store, rigtlæggende Besætning, der er underkastet streng Kontrol og Stambogsføring, afgives

Rugeæg,

daggamle Kyllinger og

Avlsdyr

til rimelige Priser til Klubbens Medlemmer. — Centrets Besætning er grundlagt paa Stammer, importeret fra Englands største og bedste Opdrættere, og er i 1923 blodfornyet ved Import af en Stamme højfine Dyr fra den verdenskendte amerikanske Opdrætter Mr. Sibley, Wallingford, Conn. — De to importerede amerikanske Høner lagde deres 1ste Læggeaar her i Landet henholdsvis 213 og 226 Æg. — Denne Stamme bevares ren paa Centret, saa at Medlemmerne vil kunne faa Blodfornyelse saavel fra den som fra dets gamle, anerkendte Besætning, der gennem mange Aar har hævdet sig i den skarpeste Konkurrence paa vore store Skuer.

Rosenkammede R. I. R.

Rugeæg efter mine smukke, meget rigtlæggende R. I. R, afgives. Stamdyrene har jeg selv bragt hjem fra

Harold Tompkins, Concord, Mass. U. S. A.

i 1923, — Pris 12 Kr. pr. Læg à 13 Stk. + Porto og Emb.

Overretssagfører H. Folden,

Østbanegade 11, København Ø.

Sagfører Trabergs Rhode Island Reds.

Fra mit Kontrolhønseri (Specialopdræt) kan i Sæsonen faas Rugeæg og Avlsdyr til rimelig Pris. Mine Dyr er alle af engelsk og amerikansk Afstamning, i 1924 blodfornyet ved Indkøb af 1,3 fra Mr. Sibley, Wallingford, U. S. A. Mr. Sibley regnes for en af Nordamerikas fineste Opdrættere af R. I. R., saavel med Hensyn til Æglægning som standardmæssig Udseende. Mødrene til mine 4 Stamdyr har i deres første Læggeaar lagt henholdsvis 247, 216, 252 og 261 Æg. . . . . .

Storehedinge. J. Traberg. Storehedinge.

12 Aars Specialopdræt af e. k. K. J. K. Rugeæg tilbydes af min Stamme 1-10 alle fine Dyr. Hanen, Kaaringspræmie ved Landskaaringsskuet i København 1924, Hanen og 2 Høner 1ste og Ærespræmie ved Landsudstillingen i Makskov, mange Ærespræmier fra Lokale Udstillinger, mine Dyr er flinke Æglæggere.

10 Kr. pr. 13 Stk. plus Fragt og Emballage. . . . . .

Murermester H. Thirstrup,

Tranebjerg, Samsø.

„LØGTEN"

er billigst i Indkøb og giver de bedste Resultater.

Kunstige Mødre og Reservedele kan faas.

RUGEMASKINEFABRIKEN »LØGTEN«

PETER TOLSTRUP

TELF. NO. 69 SKØDSTRUP — LØGTEN ST.

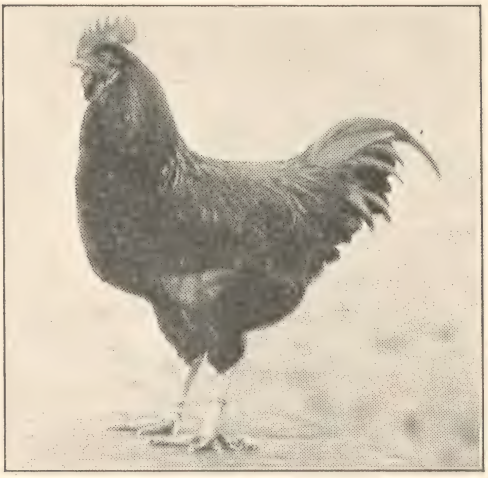

FULDBLODS TOMKINS HANE

MALERMESTER

AAGE HANSEN

NØRREGADE 51. TELF. BYEN 7051.

KONTROLHØNSERIET

I MAGLEMOSE .·. PR. VEDBÆK

TELEFON TRØRØD 62.

Ved mangeaarig Kontrol og Udsortering af mine Avlsdyr har jeg i Aar en Samling

RHODE ISLAND REDS

som saavel hvad TYPE, FARVE, ÆGLÆGNING OG LIVSKRAFT angaar er meget fremragende og ensartet. Mine Høns, er hvor de har været udstillede, blevet højt kaarede og præmierede baade i Standard og Nyttebedømmelse.

RUGEÆG, DAGGL. KYLLINGER SAMT AVLSDYR AFGIVES I SÆSONEN —

AYLESBURY ÆNDER. **LYSE SUSSEX**

„HØNS OG ÆG"

Skandinavisk Maaneds-Magasin for Fjerkræavl og Havebrug.

Abonnementspris: Kr. 5,25 pr. Aar;
for Resten af 1925 dog kun Kr. 4,60.

Bladets Medarbejdere og Bidragydere:

Professor Ø. Winge. Professor Carl H. Hansen.
Professor J. Jespersen. Overgartner K. Brandt Klixbüll.
Forf. J. Pedersen-Bjergaard. Statskonsulent W. A. Kock.
Redaktionssekretær Kai R. Dahl. Frøken C. Gregersen.
Malermester Aage Hansen o. m. a.

Redaktion:

Arkitekt S. Bird og Overretssagfører H. Folden.

Bladet udkommer i Danmark, Sverige og Norge og skaber saaledes større Chancer for Annoncørerne for Afsætning af Produkter, Rugeæg og Dyr end noget andet dansk Fjerkræ-Tidsskrift.

Foruden meget andet interessant Stof vil Bladet i nær Fremtid bringe en Serie Artikler om de forskellige **Hønse- og Anderacer, deres Oprindelse og Historie samt Avlsmaaden for hver enkelt Race.**

Følg med fra Begyndelsen og tegn Abonnement hos Deres Boghandler, paa Deres Postkontor eller indsend Bestilling til

„Høns og Æg"s Expedition
Nybrogade 24 — København K.

Forlang Prøvenummer tilsendt.

Danmarks Fjerkræavlerforening's

Fremavlscenter for Rhode Island Reds og Plymouth Rocks ved

Fru K. Wagner, Mantziusvej, Hellerup

tilbyder Rugeæg af garanteret rigtlæggende Afstamning. Gennemført Kontrol og Stambogsføring.

Telefon Helrup 351.

Birds Blaakilde Blandinger

BBB

Kyllingefoder giver sunde og hurtigt voksende Kyllinger.

BBB

Hønsefoder giver konstant og rigelig Æglægning.

BBB's Indhold af Levertran, Tørgær, Lucernemel og Mineralsalte hindrer de fleste Sygdommes Opstaaen.

BBB's Finmaling betinger Foderets høje Fordøjelighedsprocent.

Forlang Hr. Arkitekt Bird's Piece. »Om Pasning og Fodring af Kyllinger og Høns« gratis og portofrit tilsendt.

AKTIESELSKABET

Blaakilde Mølles Fabrikker,

DORTHEAVEJ 30, KØBENHAVN

TLF. 12345 & TAGA 2040

HOBRO — TELEFON 11

FUL-O-PEP

Fremstillet af de reneste og fineste Ingredienser i nogle af Verdens mest moderne indrettede Møller, under direkte Ledelse af Dr. O. B. Kent, tidligere Professor i Hønseavl ved Cornell Universitetet.

AMERIKA er ubestridt Foregangslandet paa Fjerkræavlens Omraade, og den Anseelse og enorme Udbredelse FUL-O-PEP har opnaaet til Fodring af Høns, Ænder, Kalkuner o. s. v. er det bedste Bevis paa, at der ikke findes bedre Foder.

FUL-O-PEP CHICK STARTER efterfulgt af Fodring med *GROWING MASH* har i 1924 revolutioneret Kyllingeopdrættet i U. S. A. Dette Foder vil selv under meget vanskelige Forhold sikre de spæde Kyllingers Trivsel. Det forhindrer Bensvagheder og reducerer Dødeligheden, det giver *hurtigere* Vækst og *større, stærkere* Kyllinger.

FUL-O-PEP DRY MASH er det ideelle Æglægningsfoder. Det tilfører Hønsene netop den Næring, som sætter Ægproduktionen op, og som vil bevare Hønsenes Sundhed, naar de lægger flest Æg. Ved Californiens Æglægnings-Konkurrence, der sluttede 1. Oktober 1924, var det Ful-O-Pep fodrede Høns, der satte ny Verdensrekord med et Gennemsnit af 500.4 Æg pr. Høne i to Aar.

Ved Opdrætning med, og stadig gennemført Fodring med Ful-O-Pep gennem alle Aarets Tider opnaas det bedste økonomiske Resultat.

Eneforhandler for Danmark: BRØDR. JUSTESEN,
København B.

KONSTRUKTION AF HØNSEHUS.

MAALESTOK 1:20

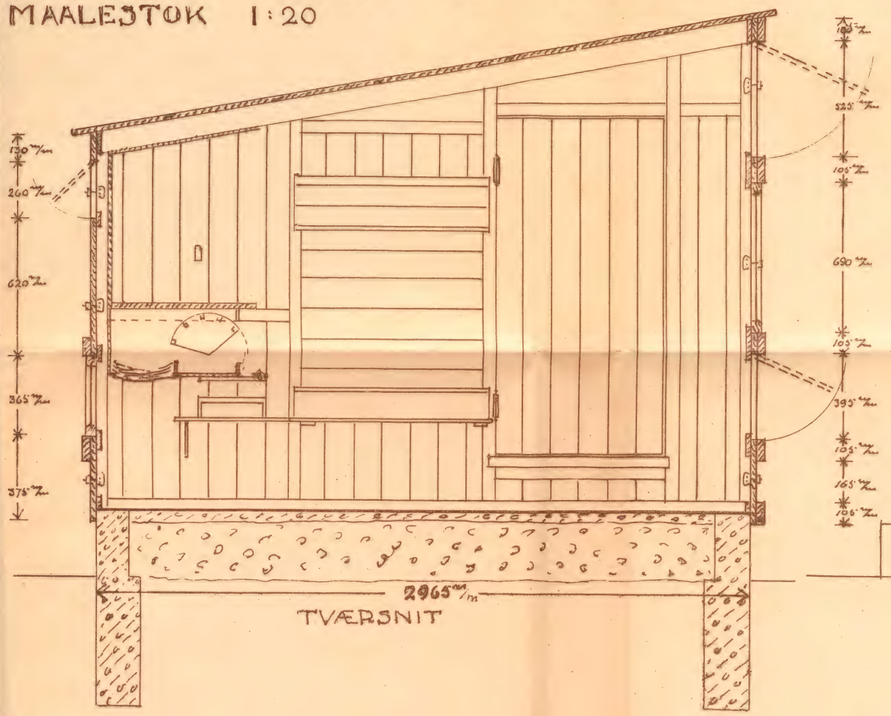

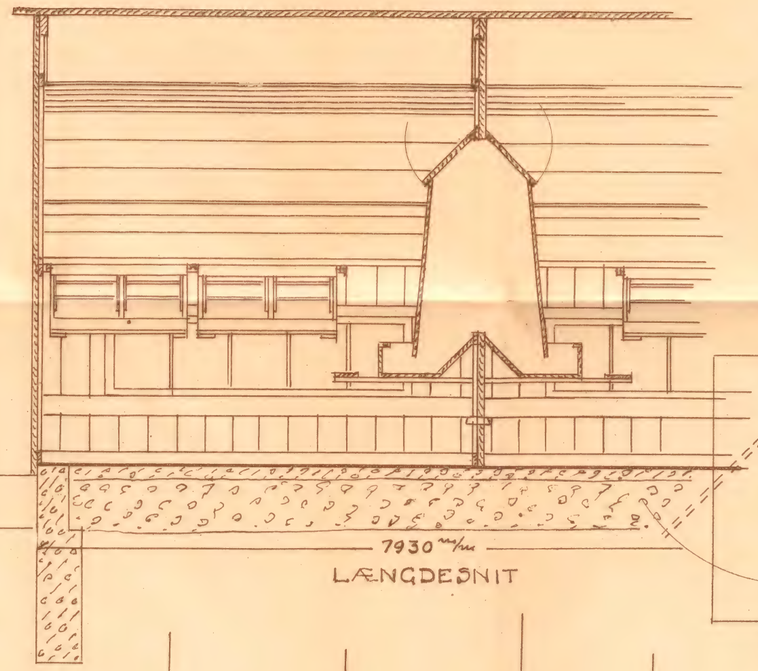

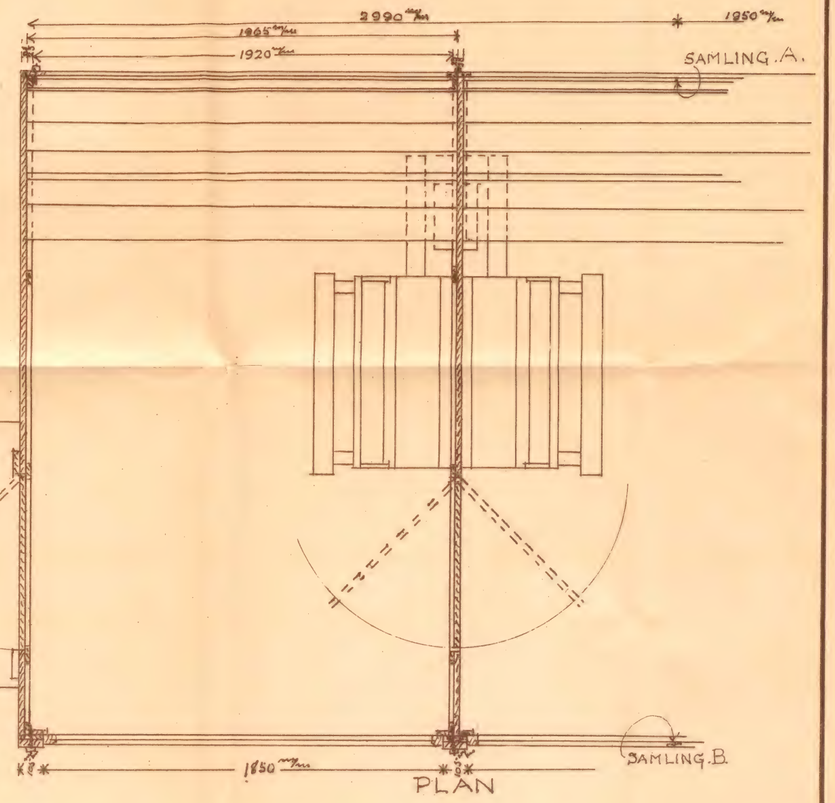

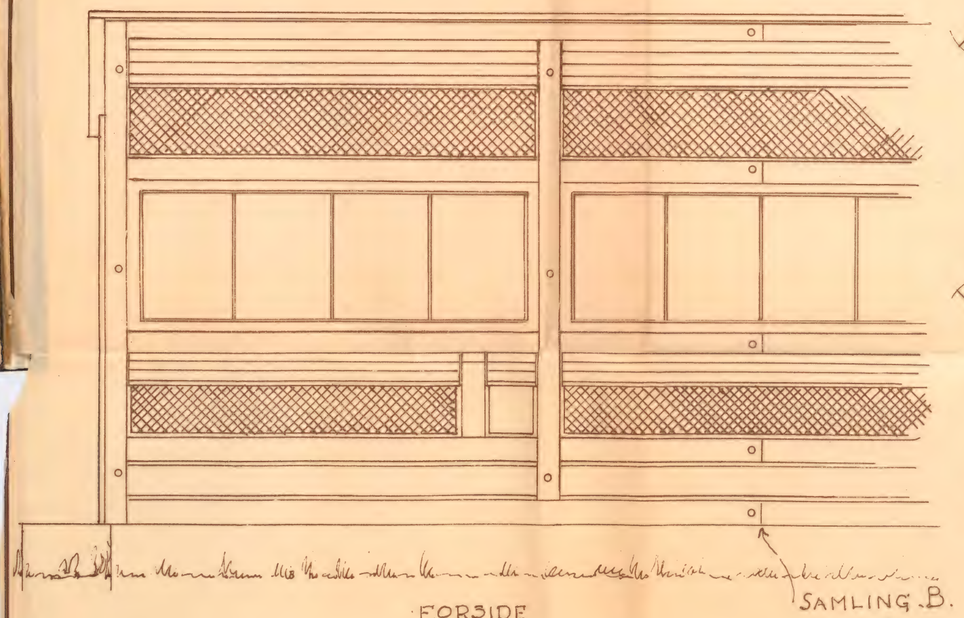

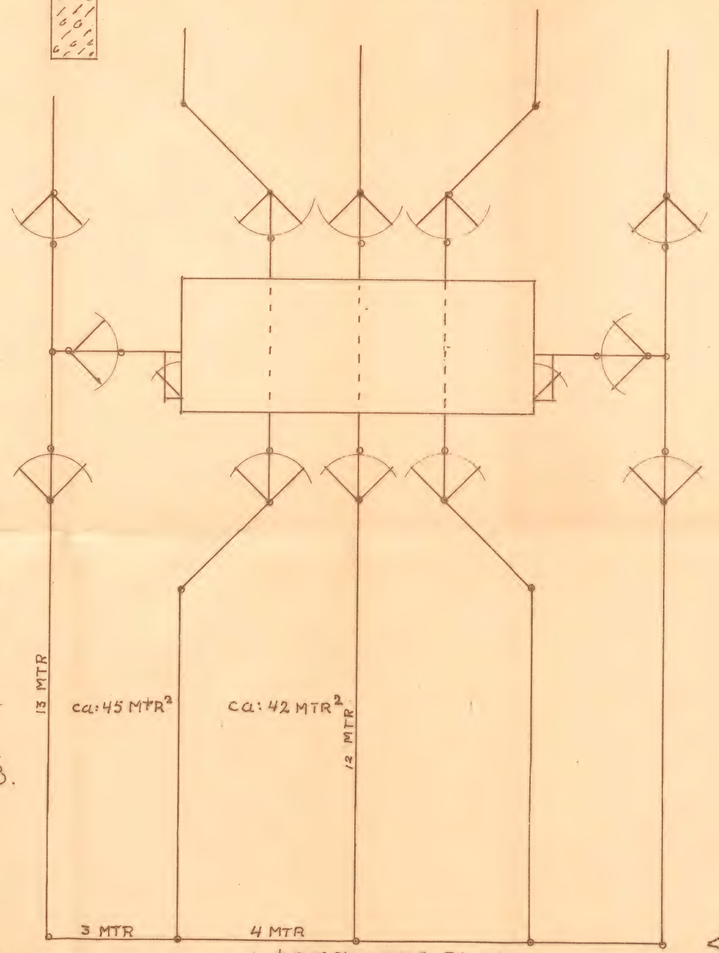

LØBEGAARDS PLAN
MAALESTOK 1:100

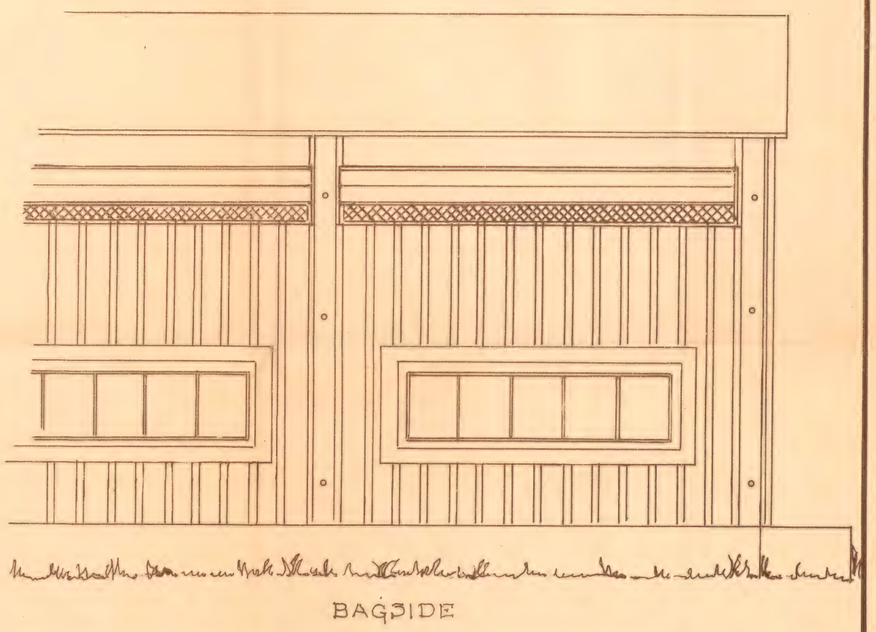

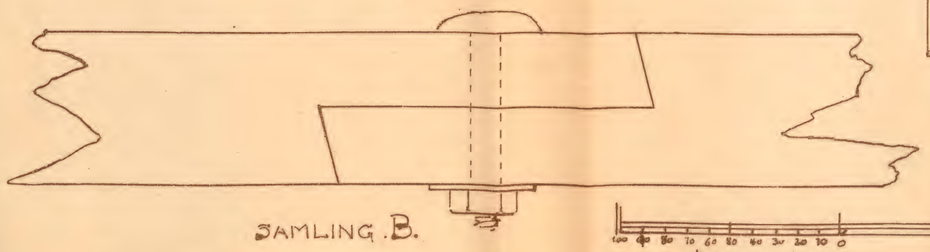

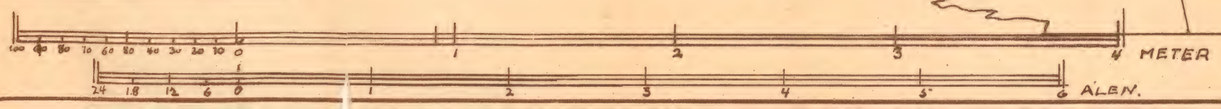

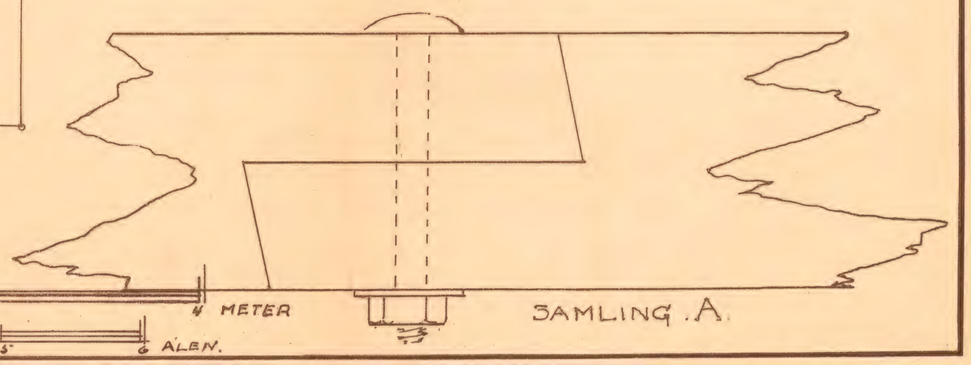

A/S. Oscar Fraenckel & Co., København.